

SÖDERTÄLJE ORNITOLOGISKA FÖRENING

ÅRSBOK 2021

Foto Framsidan:

Vitgumpad buskskvätta
Björksund, Hölö (den 28/11)

Fotograf: Per Lindquist, Danderyd

INNEHÅLL

Södertälje Ornitologiska Förenings fyrtiofjärde årssammanställning	sid. 4
Verksamhetsberättelse 2021	sid. 5
Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2020	sid. 6
Fågelrapport för Södertälje och Nykvarns kommuner år 2021	sid. 9
Omslagsbilder: Information och fotografier	sid. 2, 47

Medlemskapet

Det är dags att betala medlemsavgift för 2022 om du inte redan gjort det. Årsavgiften är 100 kr och ger dig den tryckta årsboken som publiceras normalt i början av påföljande år, och tillgång till vårt exkursionsprogram.

Vi saknar e-postadress till de flesta medlemmarna, därför snälla, uppge din e-postadress i betalningen!

Du kan också mejla den till peter.randen@telia.com

Betala till Plusgiro 431 24 09-8 eller till Swish 123 158 3053

Södertälje Ornitologiska förenings fyrtiofjärde års sammanställning

Bästa medlem

Förra året skrev jag om 2020 bland annat så här:

"Coronaviruset med dess restriktioner har gjort året till ett annorlunda och märkligt år på många sätt för de flesta. Men vi fågelskådare har i princip kunnat skåda som vanligt åtminstone i hemmamarkerna..... Vi har i stort sett kört föreningens utflykter som vanligt. Enda skillnaden har varit att var och en har fått ta sig till målet i egen bil..... Vårt årsmöte höll vi utomhus tillsammans med snäppor och andra vadare på Tullgarnsnäs en fin augustikväll....."

Det kunde lika gärna ha varit skrivet om år 2021!

Föreningen har 2021 fått inte mindre än tre helt nya "kommunkryss" nämligen Kaspisk trut, Silkeshäger och Vitgumpad buskskvätta. Vilken av dem som av årsboks-redaktionen valts att få bli "omslagsfågel" och namnge det gångna året till "Maurans år" i StjOFs historieskrivning har ni redan sett. Valet är inte självklart. Enklarest att avfärda var truten. Få StjOFare har energi, tålamod och kunskap nog för att ägna sig åt spräckliga ungrutar. Den snövita hägern med ett mjukt namn drog däremot en hel del kryssare. Men vi hade ju kohägers år året innan - fantasilöst.

Buskskvättan då, får vi behålla det krysset? För länge sedan var denna artgrupp enkel, det fanns buskskvätta och svarthakad dito. Men så splittades den med svart haka till två nämligen Svarthakad (=den västliga) och Vitgumpad (=östliga) och många runt om i landet fick ett soffkryss. Men säg den glädje som varar. Nyligen splittades nämligen den vitgumpade till för närvarande två - Vitgumpad (*maurus*) och Amurbuskskvätta (*stejnegeri*). Och nu blev det problematiskt för i många fall kan man inte skilja dem åt i fält. Så för många av oss blev det "backstepp" dvs vi fick stryka ett kryss. Som tur är finns det DNA-analys och skådare som är villiga att samla fågelbajs. Så skvättan vid Björksund blev både välbesökt och sekvenserad och gav många krysset åter.

Den nuvarande arten *maurus* är uppdelad i flera raser bl.a. nominatrasen *maurus maurus*, Sibirisk buskskvätta. I Artportalen är vår skvätta för närvarande rapporterad under flera namn: Vitgumpad, Sibirisk och Amur/Vitgumpad. DNA-analysen av vår skvätta visar att den är en Vitgumpad, men hur mycket de olika rasernas DNA skiljer sig åt och om vår skvätta säkert är en Sibirisk har jag för närvarande inte klart för mig. Så att vi för all framtid får behålla X-et är inte säkert.

Södertälje 2022

Stefan Bengtsson

Ordförande

Verksamhetsberättelse

Styrelsen för Södertälje Ornitologiska förening får härmed avge följande berättelse för verksamhetsåret 2021

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordförande	Stefan Bengtsson
Vice Ordförande	Lars-Gunnar Klang
Sekreterare	Petter Kylefors
Kassör	Peter Randén
Övrig ledamot	Leif Sundin
Revisorer	Sven-Hugo Lundahl, Olle Nordin
Revisors suppleant	Rikard Hellgren
Valberedning	Olle Nordin, Rikard Hellgren
Kontakt Artportalen	Peter Randén
Webbredaktör, hemsida	Petter Kylefors
Årsboksredaktörer	Stefan Bengtsson, Petter Kylefors och Leif Sundin
Rapportmottagning	Artportalen
Medlemsantal	69
Årsavgift	100 kronor
Styrelsemöten	Under året har 1 ordinarie styrelsemöte samt flera mail-möten hållits.
Årsmöte:	Årsmötet framflyttades från andra halvan av mars på grund av Corona-pandemin och avhölls den 17 augusti vid Tullgarnsnäs.
Exkursioner och möten:	De i programmet för året planerade utflykterna, de flesta på kvällstid genomfördes alla trots pandemin. Den traditionellt längre vårutflykten hade liksom förra året flyttats till våra hemmamarker på grund av samåknings-problematiken. Den längre senhöstresan till södra Sverige, i år till Öland, kunde också genomföras och med många deltagare. Deltagarantalet var fortsatt allra bäst på tisdags-utflykterna i augusti. Också innekvällen i november kunde genomföras enligt programmet.
Årsbok	Årsboken för år 2020 blev klar i början av 2021, och distribuerades i mars.
Skrivelser mm	Det yttrande StjOF tillsammans med BirdLife under 2020 sände till Nykvarns kommun angående byggplaner på "Sundsviks ängar" (vid viltvattnet) mottogs av kommunen utan att nämnvärt påverka det beslut som sedan togs i början av 2021. Mer info kommer att finnas på hemsidan. Hemsidan har uppdaterats kontinuerligt och vårt Band "Fåglar i Södertälje och Nykvarn" har använts för påminnelser och uppdateringar kring aktiviteter samt för andra meddelanden till eller från medlemmarna.
Övrigt	Fågelfröer till "Tullgarns Bakficka" har bekostats av både föreningen och privata gåvor. En skylt med info och QR-kod sattes under november upp vid matningen.

Södertälje den 22 mars 2022

Stefan Bengtsson

Lars-Gunnar Klang

Petter Kylefors

Peter Randén

Leif Sundin

Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2021

I tabellen nedan anges första och sista rapporterna år 2021 i Södertälje och Nykvarns kommuner av samma urval vanliga flyttfåglar (67 st.) som tidigare år. Ordningen i tabellen har inte ändrats under åren trots att den inte följer nuvarande taxonomi. Det "bästa" av de nio föregående årens datum finns med i tabellen för jämförelse.

Syftet med tabellen är att stimulera till fenologiska iakttagelser och rapporter. Arter som ibland övervintrar i våra trakter är inte med, eftersom det ibland kan vara svårt att avgöra om fåglarna är nyanlända eller klarat vintern. Helt omöjligt är det dessutom att avgöra om en kortflyttare bara "är sen" eller försöker övervintra. Trots att vissa hårdiga arter uteslutits uppkommer i allt fler fall frågan om en observation är att anse som t.ex. vårens första eller är en övervintrare. I sådana fall bedöms observationen i relation till andra i t.ex. vårt landskap eller med tidigare år i vårt område.

Kommentarer till årets tabell

Antalet arter som fått ett tidigare datum är i år ovanligt få, bara fem stycken. För kricka är det en vecka och för skedand 3 dagar. Större är förändringen för morkulla, hela två veckor och förklaringen är säkert det drastiska omslag i vädret som skedde kring den 19/2, se Väderåret 2021 i årsrapporten. Även de tidiga silltrutarna i slutet av februari, en "förbättring" på 3 veckor, har säkert här sin förklaring. Den mest överraskande "förbättringen" är dock ladusvalan som sågs sista dagarna i mars. Att våren i övrigt blev sen och kylslagen förklarar bristen på tidigt anlända arter och även att många av arterna blev ovanligt sena. Se t.ex. flera av snäpporna, skrântärna, tornseglare, trädpiplärka, lövsångare, svartvit flug och många av tättingarna i maj. För allt fler arter ökar antalet övervintringsförsök/lyckade övervintringar, dit hör i år kricka, tornfalk, morkulla, skogsduva, ängspiplärka, järnsparv, svarthätta, samt tal- och dubbeltrast (se om detta i artgenomgången).

För hösten har i år ovanligt många arter, 21 stycken, fått ett nytt "sista"-datum. För många är det bara frågan om 1-3 dagar, en knapp vecka gäller för grönbena, trädgårdssångare samt törnskata och 1 vecka för strandskata, drillsnäppa, skogssnäppa, ladusvala samt gulärta. Men för några är det betydligt mer; En månad för svarthätta, dubbeltrast och hämpling är trots allt lätt att "köpa" för arter som kan tänkas göra övervintringsförsök men för gök är det mycket överraskande, se artgenomgången. Årets rekord står silltruten för, hela 6 veckor, men arten gör i sällsynta fall övervintringar.

Några datum saknas i tabellen även i år då rapporter för dessa arter i princip saknas för höstperioden, dvs oftast från augusti.

Antalet rapportörer i tabellen är ungefär likartat med de senare åren.

Flest rapporter på våren kommer från JE och SC, därpå en samlad kvartett med AR, HA, ISA och KE följda av PLt, SB, JO, HN och EE.

På hösten är det flest rapporter från SC, AR och JE i nämnd ordning följda av PLt och UM därpå en stor mängd både gamla och nya signaturer.

(Ovanstående med reservation för enstaka räknefel av signaturer.)

/Stefan

Några flyttfåglars ankomst och avfärd 2021

ART	Ankomst 2012-2020	ANKOMST	Rapportör	Avfärd 2012-2020	AVFÄRD	Rapportör
Sädgås	2015-02-22	2021-02-27	SC, JE	2016-12-30	2021-11-15	MA
Bläsgås	2016-02-19	2021-02-26	GHo	2016-12-27	2021-11-02	SC, UM
Vitkindad gås	2015-02-24	2021-02-28	BH	2013-11-13	2021-12-01	SC
Bläsand	2014-02-21	2021-02-27	PLt	2014-12-16	2021-11-29	UL, HBd
Snatterand	2015-02-27	(2021-01-08)	HA, ISA	2014-12-14	2021-11-29	BH
Kricka	2015-03-02	2021-02-25	HA, ISA	2014-12-14	2021-11-28	BEx
Skedand	2016-04-03	2021-03-31	AR	2013-11-10	2021-10-17	KHä
Ejder	2017-03-13	2021-03-16	KEN	2013-11-02	2021-10-07	AR
Storlom	2012-03-22	2021-04-03	PKy	2015-10-30	2021-11-01	HH
Svarthakedopping	2019-04-01	2021-04-01	HA, ISA	2014-10-30	2021-10-17	CL
Bivråk	2015-05-09	2021-05-21	AR	2016-09-21	2021-09-22	MLa
Brun kärrhök	2014-03-25	2021-03-26	SC	2019-10-19	2021-10-11	SC
Fiskgjuse	2019-03-08	2021-04-02	AR, SC	2013-10-17	2021-10-12	JE, SC
Tornfalk	2012-03-20	-		2016-12-26	2021-12-06	PKy, PLt
Lärkfalk	2017-04-22	2021-05-13	AR	2014-10-05	2021-10-01	BK
Trana	2014-02-27	2021-03-01	HAn, BSn, MOb, JO	2014-11-27	2021-10-12	AR
Strandskata	2014-03-16	2021-03-24	KE	2016-08-07	2021-08-15	UM
M. strandpipare	2019-04-05	2021-04-12	YM	2019-09-26	2021-09-02	LAr
St. strandpipare	2014-03-13	2021-03-23	MLa, AR, NK, PLt	2014-10-11	2021-10-11	UM
Ljungpipare	2019-03-22	2021-03-28	JO, SC	2017-11-10	2021-10-12	MLa
Mosnäppa	2013-05-08	2021-05-10	SC, JE	2017-10-02	2021-08-22	TBe
Brushane	2017-04-03	2021-04-07	TSd, CL, JE m.fl.	2012-10-27	2021-10-11	KE, SC
Enkelbeckasin	2015-03-12	2021-03-19	KE	2015-12-20	2021-11-06	JE, SC
Morkulla	2015-03-12	2021-02-27	HA, ISA	2016-11-20	-	
Storspov	2016-03-31	2021-03-31	AR	2019-09-09	2021-09-13	AR
Drillsnäppa	2016-03-30	2021-05-01	SA, MN, JE	2014-09-02	2021-09-09	JW, GW
Skogssnäppa	2016-03-17	2021-04-01	MOb, KE, LS, JO m.fl.	2014-08-29	2021-09-06	RKm
Svartsnäppa	2015-04-12	2021-05-04	JE, SC	2014-10-19	2021-10-10	YM, RH, SC
Gluttsnäppa	2019-04-03	2021-04-10	KN, NK, JE, SC	2012-10-29	2021-11-02	CL, MLa, HQ m.fl.
Grönbena	2017-04-06	2021-04-14	NK	2014-09-17	2021-09-22	LAr
Rödbena	2014-03-27	2021-03-30	JE	2014-09-24	2021-09-25	NJo, RVe
Silltrut	2016-03-19	2021-02-27	ALg, CWi	2016-10-04	2021-11-13	AR
Skräntärna	2019-04-03	2021-04-18	JE	2014-09-06	2021-08-25	SC
Silvertärna	2014-04-18	2021-04-29	KE	2019-10-02	2021-08-19	AR
Fisktärna	2017-04-05	2021-04-05	SC	2012-09-23	2021-10-02	PLt
Skogsduva	2017-01-27	2021-02-21	PLt	2016-12-27	2021-11-09	MLa
Gök	2019-04-29	2021-05-07	JE	2012-09-07	2021-10-07	MOb
Tornseglare	2014-04-30	2021-05-11	AR	2014-09-03	2021-08-24	AR
Göktyta	2012-04-18	2021-04-30	ASb, SB, m.fl.	2015-10-04	-	
Trädlärka	2019-03-02	2021-02-26	SC	2013-10-26	2021-10-08	SC
Ladusvala	2015-04-12	2021-03-29	HA, ISA	2016-10-11	2021-10-18	SC
Hussvala	2013-04-15	2021-04-30	JMa, SA	2019-09-23	2021-09-25	BKy
Trädpiplärka	2014-04-05	2021-04-20	JE	2015-09-19	2021-09-21	PLt
Ängsdiplärka	2015-03-06	2021-03-22	JE, SC	2014-12-31	2021-11-11	SC, JE
Gulärta	2013-04-17	2021-04-19	JW, GW	2015-09-28	2021-10-06	HQ, SHL

Sädesärta	2016-03-11	2021-03-31	AR	2016-12-12	2021-10-27	BSk
Järnsparv	2014-03-15	2021-03-26	HA, ISA	2016-10-27	2021-10-07	AR
Näktergal	2014-04-29	2021-05-10	RNa, KHä, BKy, SC	2013-08-31	-	
Rödstjört	2012-04-15	2021-04-30	MFd	2016-09-21	2021-08-27	AR
Buskskvätta	2014-04-19	2021-04-30	KE	2017-11-26	2021-09-20	AR
Stenskvätta	2017-03-26	2021-04-13	JE	2016-10-13	2021-09-28	JJ
Taltrast	2016-02-28	2021-03-22	Jls	2012-11-19	2021-11-18	LS
Rödvingetrast	2014-03-21	2021-03-27	KE	2017-12-26	2021-12-31	AR
Dubbeltrast	2017-02-13	2021-03-02	PLt, SC	2019-11-24	2021-12-21	SC
Sävsångare	2016-04-23	2021-05-07	BLj, PWN	2015-09-25	2021-09-10	KEn, HQ
Rörsångare	2016-05-01	2021-05-08	PLt	2012-09-15	2021-09-15	JE, SC
Härmsångare	2017-05-05	2021-05-11	HN, EE, SC	2013-08-11	2021-07-12	SC
Ärtsångare	2014-04-25	2021-05-02	HA, ISA	2013-10-11	2021-09-18	MOB
Törnsångare	2012-05-04	2021-05-11	EP, KHä, SBm, HN m:fl:	2012-09-16	2021-09-11	JE, SC
Trädgårdssångare	2016-05-06	2021-05-11	HN, EE, KE	2019-09-03	2021-09-08	CL
Svarthätta	2014-04-19	2021-04-23	SB	2014-10-13	2021-11-11	LAr
Grönsångare	2019-04-23	2021-04-29	SB	2013-07-23	-	
Lövsångare	2019-04-17	2021-04-29	SB	2017-10-21	2021-10-09	SC
Grå flugsnappare	2013-05-09	2021-05-12	SC	2012-09-16	2021-09-13	KHä
Svit flugsnappare	2013-04-19	2021-05-03	HH, PLt	2014-09-15	2021-08-20	KM
Törnskata	2013-05-07	2021-05-11	KE, AR, HN, EE	2014-09-19	2021-09-25	TSd, PLt
Hämpling	2015-02-27	2021-03-22	JE, SC	2012-10-20	2021-11-20	JE, SC

Fågelrapport för Södertälje och Nykvarns kommuner år 2021

Inledning

Viss omsortering av arterna har skett även i år så att vi nu helt följer den taxonomi som finns i Artportalen.

För att förtydliga och säkerställa olika lokalers belägenhet har det varit vanligt att i biologiska rapporter ange socken/församling (och för varje lokal i Artportalen finns också församlingen angiven). Då vår årliga sammanställning omfattar bara våra två kommuner och de flesta av läsarna är hemmastadda i vårt område, har vi alltmer börjat att för framför allt de mest välkända lokalerna bara använda själva lokalnamnet. Huvudskälet är att det ökar läsbarheten. För mindre kända lokaler, framför allt för sådana som inte namnges på vanliga kartor behåller vi ett tillägg där vi ibland föredrar något tydligare än församlingsnamnet. Ett slående exempel där vi genom åren avvikit från våra egna "regler" är för de delar av norra Mörkö som tillhör Ytterjärna församling, men som av alla oss skådare i första hand är en del av den stora ön. (Och vi har faktiskt i Södertälje kommun ett mindre område som tillhör Salems församling). Sedan är det en annan sak att vi för vissa arter föredrar att sammanfatta rapporterna områdesvis och då oftast använder just församlingsnamnen.

Väderåret 2021

Uppgifterna är hämtade från SMHIs hemsida där i år ett nytt referensvärde omfattande de sista 30 åren används.

Januari 2021 blev i våra trakter, efter en mycket mild december, något kallare än normalt och mot slutet låg det cirka 1 dm snö.

Februari inleddes mycket kallt. Drastiskt omslag kring den 19:e till ovanligt mildt och medeltemperaturen för månaden blev drygt 1° kallare än normalt. Nederbörden i våra trakter hälften mot normalt för månaden. Före väderomslaget fanns det cirka 2 dm snötäcke som efter omslaget snabbt smälte bort. Hela Götaland och södra halvan av Svealand hade barmark i slutet av månaden.

I Mars fortsatte vårvädret, dock periodvis mer tveksamt i den första halvan. Slutet blev riktigt mildt så medeltemperaturen blev kring 2° över normalt för månaden. Nederbörden nästan hälften mot normalt i våra trakter, mer normal i Götaland.

April hade vi riktigt "aprilväder" - lågtrycksbetonat och medeltemperaturen blev i hela södra delen av landet 0,5° kallare än normalt. En lite varmare och stabilare period var det mitt i månaden. Nederbörden nära normal men lokalt varierande. Relativt blåsigt.

Maj blev kylslagen och nederbördsrik speciellt i södra halvan av landet med ett underskott av ca 0,5° och närmare dubbel nederbörd mot normalt. Varmast var det den 10-12:e samt sista dagarna i månaden. I Sörmland och södra Uppland rekordregnigt med 400% av normal nederbörd.

Juni var rekordvarm, speciellt i östra delen av Göta- och Svealand där temperatur-överskottet var 3°, med mycket sol och nederbörden 50% av den normala. Allra varmest var det i mitten på månaden.

Juli blev i stort som en lite måttligare repris av juni, med ett temperaturöverskott på 2,5° i vår del av landet och mer normalt med regn. Svalare sista dagarna i månaden.

Augusti blev så tvärtom mot föregående månader, lågtrycksbetonat och sval i hela landet med ett temperaturunderskott på cirka 1° och med på de flesta håll cirka 150% av normal nederbörd (Gävle 300%).

September inleddes med sommarvärme och blev i våra trakter till slut normal temperaturmässigt och något torrare än normalt.

I oktober blev det i Göta- och Östra Svealand ca 1° temperaturöverskot och något under normal mängd nederbörd och normalt med soltimmar för årstiden.

November avslutades rekordkallt i hela landet men medeltemperaturen hos oss blev totalt nära den normala, däremot cirka 1° över i Götaland. Nederbördsfattigt i våra trakter. December inleddes och avslutades med kyla med en mildare period däremellan. I södra halvan av landet blev temperatur-underskottet kring 2°, hos oss nära 2°, och med bara hälften av normal nederbörd. Ett tunnare snötäcke låg i början samt i slutet på månaden.

Sammanfattningsvis: Ganska tidig början på våren men bakslag i april-maj. Så följde en riktigt varm sommar i juni-juli, men lite höstlik augusti. Därpå tämligen "normala" september-november men kylslagen december.

Rapport 2021

PRUTGÅS (*Branta bernicla*)

Prutgås är inte årlig i vårt område. Den vanligaste perioden för fynd är under höstflyttningen från slutet av september till och med oktober. I år finns en rapport om 4 ex. förbiflygande på norra Mörkö den 24/9 (SC).

KANADAGÅS (*Branta canadensis*)

Enstaka januarirapporter finns från flera olika lokaler. Ett anmärkningsvärt fynd är 34 ex. vid Nässets udde i Södertälje den 12/1 (RWs). Frekventa vårrapporter inleddes den 24/2. De största ansamlingarna var 250 ex. vid Säby handel den 1/8 och vid Pilkrogsviken den 9/8 (AR), 300 ex. vid Mörköbron den 7/9 (MLa) samt 210 ex. vid Skanssundet den 1/10 (SC). Sista rastande flock rapporterades den 4/11 med 175 ex. vid Måsnaren (SC). Därefter sågs endast några ensamma fåglar under november varav den sista sågs den 3/12 vid Björksund, Hölö (TMa).

VITKINDAD GÅS (*Branta leucopsis*)

Liksom förra året är antalet rapporter på en hög nivå jämfört med åren innan. Mönstret med små grupper under vårflyttningen och stora rastande flockar på hösten är sig likt. Vårens första vitkindade gäss, 2 ex, sågs vid Mörköbron den 28/2 (BH). Start för mer frekventa rapporter inleddes den 16/3. En relativt stor flock för att vara våren, 40 ex, sågs rasta vid Säby gård den 28/3 (PRn). Kring mitten av maj började vårens rapporter glesna och en sista kom den 30/5 från Snäckviken med 1 ex. (KN, AGr).

På hösten sågs en ensam rastande den 1/9 vid Pilkrogsviken (MOB) men de regelbundna rapporterna började den 15/9 då 45 ex. sågs sträckande SV vid Mikaelgården (AR). Större rastande flockar rapporterades från ungefär sista veckan i september och en månad framåt. Därefter såg mindre grupper fram till mitten av november. I slutet av november fram till den 1/12 sågs en ensam fågel i trakterna kring Mörköbron. De största ansamlingarna sågs vid Häggnäsviken där en flock på 300 ex. noterades den 4/10 (JSs, IJ) vilken hade växt till 550 ex. den 7/10 (AR). Vid Pilkrogsviken var största flock 300 ex. den 5/10 (LAr). Vid Skanssundet räknades 375 ex. in den 8/10 (SC). Troligen samma flock hade växt till 500 ex. den 11/10 (PLt).

GRÅGÅS (*Anser anser*)

Ett mindre antal verkar ha övervintrat. 1 ex. rapporterades på norra Mörkö den 8/1 (HA, ISA) och den 23/1 (KE m.fl.). Vid Brandalsunds gods sågs 4 ex. den 24/1 (MCR m.fl.) och vid Gnesta på Södertäljesidan sågs 1 ex. den 7/2 (GHO). Från ungefär mitten av februari dök vårflyttare upp. Den 23/2 fanns en flock om 15 ex. på norra Mörkö (SC) och den 24/2 sågs en flock på 102 ex. vid Säby handel (JO). Den största vårflocken var 550 ex. vid Stensta, Ytterjärna den 12/3 (SC). Vårt också att nämna är 450 ex. vid Usta, Vårdinge den 22/3 (HA). Den största samlingen av pulli, 40 ex. rapporterades från Västerviken den 23/6 (CL).

På hösten finns inte mindre än 50 rapporter om 1000 ex. eller fler. Några rapporter att lyfta fram är 2100 ex. vid Häggnäsviken den 11/8 (RKM, MTm), 2000 ex. på norra Mörkö under perioden 2/9–2/10, 2000 ex. vid Pilkrogsviken 28/9–2/10, 3000 ex. vid Skanssundet den 8/10 (SC) samt hela 4500 ex. vid

Björkarösund den 11/10 (PLt). Årets sista observation av rastande är 1 ex. vid Häggnäsviken den 8/11 (CL). Den 29/11 sågs 15 sträckande vid Farfars udde i Nykvarn (HH).

SÄDGÅS (*Anser fabalis*)

133 rapporter av sädgås har inkommit. Av dessa är 88 st ej rasbestämda, 19 st är angivna som Tajgasädgås och 26 st som Tundrasädgås. Kvar sedan december 2020 fanns på norra Mörkö en grupp om 7 ex. som rapporterades som Tundrasädgås den 4/1 (HAn, BS). Detta var sista datum dessa sågs. I februari finns en rapport om 6 nordsträckande ex. den 27/2 vid Skanssundet (SC, JE). Från början av mars finns sedan frekventa rapporter om båda raserna samt icke rasbestämda. En större grupp värd att lyfta fram är 55 ex. vid Usta, Vårdinge den 20/3 (JE, SC). Annars gäller vårrapporterna mest mindre grupper.

På hösten inleddes rapporterna den 19/9. Det syns ingen signifikant skillnad i datum då de två raserna rapporteras. Den 7/10 rapporterades 300 ex. Tajgasädgås samt 105 ex. Tundrasädgås vid Häggnäsviken (AR). De frekventa rapporterna slutar den 12/10. Därefter kommer två rapporter med utstickande datum, den 30/10 med 2 ex. på fälten, norra Mörkö (PLt) samt den 15/11 med 1 ex. vid Ytterenhörna kyrka (MA).

SPETSBERGSGÅS (*Anser brachyrhynchus*)

Arten har varit årlig men mycket sparsam de senaste 10 åren. Vår- och höstfynd är ungefär lika förekommande. Detta år har tre vårrapporter (2 fynd) kommit in. 1 ex. sågs vid Vårdinge den 14/3 (SC). Det andra fyndet gäller 1 ex. vid Norasjön den 1/4 (JO, HA, ISA).

BLÄSGÅS (*Anser albifrons*)

2021 var ett toppår för bläsgås med 224 rapporter. 2014 sågs en likande nivå medan typiskt för de senaste 10 åren är under 100. Går man tillbaka till 2000-talet låg nivån på endast några tiotals per år. Den 26/2 hade 3 ex. anlänt till Dåderö (GHO). Därefter rapporterades det frekvent från Mörkö, Tullgarnsområdet och Ytterjärna. Antalen i de rastande flockarna ökade successivt under mars. En topp nåddes den 20/3 då 145 ex. fanns vid Häggnäsviken (HA, ISA), 110 ex. vid Usta, Vårdinge (NL), 82 ex. vid Pilkrogsviken (SB) samt 50 ex. vid Säby gård (SC, JE). Vid Säby hade antalet ökat till 85 ex. den 28/3 (SC). Vårrapporterna upphörde den 27/4 då 10 ex. sågs nordsträckande på norra Mörkö (TSd) och den 28/4 då 1 ex. sågs vid Simsjön (MLa). En udda rapport finns om 1 ex. rastande vid Tullgarns slott den 4/6 (JE).

Höstflyttare började rapporteras den 19/9 med 4 födosökande ex. vid Sanda gård (AR). Flockarnas storlek var måttliga denna höst jämfört med förra året. Största rastade grupp var 67 ex. vid Häggnäsviken den 7/10 (AR). Samma dag räknades 126 sträckande vid denna lokal (AR). Även Pilkrogsviken och norra Mörkö/Skanssundet förekom som rastlokal under slutet av september till och med oktober slut. De sista rapporterna kom den 2/11 och gällde 2 ex. vid Skanssundet (RKm, MTm m.fl.).

FJÄLLGÅS (*Anser erythropus*)

Tredje året i rad utan rapporter. Innan den enstaka rapporten 2018 var senaste rapportår 2005.

GÅSHYBRIDER

Den vanligaste rapporterade hybriden är den mellan kanadagås och grågås. Ett flertal rapporter har kommit från Pilkrogsviken/Säby, Tullgarnsområdet samt norra Mörkö. Enstaka fynd gjordes även på mellersta Mörkö, vid Torpa i Södertälje (5 ex. den 17/10 (AR) samt vid Måsnaren. En rapport inkom den 28/4 från Sundsvik om en hybrid mellan vitkindad gås och kanadagås (MA).

MINDRE SÅNGSVAN (*Cygnus columbianus*)

Mindre sångsvan ses oftast under mars och början av april. Årets siffra, 30 rapporter, är en hög siffra. 2013 gav en liknande nivå. Den 9/3 upptäcktes 2 ex. vid Dåderö (RMå). Därefter kom frekventa rapporter om 1–8 ex. fram till den 23/3. I början av perioden kom rapporterna från mellersta Mörkö och på slutet från norra delen. Den 15/3 noterades 5 ex. varav två halsringsmärkta (HA, ISA). Den

17/5 var det 8 ex. varav en halsringmärkt och en försedd med sändare. Avläsning av en halsring visade att märkplatsen var i Belgien i februari.

SÅNGSVAN (*Cygnus cygnus*)

2020 hade 6 lokaler högre häckningskriterier. 2021 var motsvarande siffra 10 lokaler, varav 3 förekom även 2020:

- I Marsjön, Hall sågs ett par besöka bo den 11/4 (PRn).
- I Lina våtmark sågs ett par ruvande den 14/4 (AEs) och bobyggande den 15/4 (PRn).
- I Lina lersjö sågs ett par ruvande den 15/4 (LS). Ruvningen rapporterades sedan ett flertal gånger och den 31/5 sågs för första gången ungar, 4 ex. (LAr). Den 13/6 var ungarna 6 stycken (KN).
- I Sundsvik Hills viltvatten sågs ett ruvande par vid två tillfällen, den 18/4 och 29/4 (BKy). Den 8/7 rapporterades 7 pulli (MA).
- I Norrängs viltvatten sågs 1 ex. ruvande den 10/5 (PLt).
- I Häggnäsviken ruvade ett par den 18/5 (MLa).
- Träsket, Pershagen hyste ett ruvande par den 30/5 (AR).
- I Simsjön noterades 6 pulli/nyligen flygga ungar den 8/6 (PRn).
- I Hallsfjärden sågs 4 pulli/nyligen flygga ungar den 15/6 (AR).
- Vid Visbohammar, Vårdinge fanns 3 pulli/nyligen flygga ungar den 12/7 (BK).

Av de lokaler där häckning skedde 2020 rapporterades från Hummelhaga om misslyckad häckning den 25/5 (AR). Tullgarnsnäs saknar häckningskriterier och Karlhälls viltvatten, Almnäs saknar helt fynd (endast en rapportdag därifrån finns, den 4/10 (JE, SC).

Övervintrande fåglar rapporterades flitigt under vintermånaderna. I januari är det särskilt Tullgarn, Norra Mörkö, Branddalsund, Egelsviken och Pershagen som förekommer. Störst antal fanns på norra Mörkö där ansamlingen var 80 ex. redan den 12/1 (MAm). De hade ökat till 120 ex. den 23/2 (JE, SC) och nådde som högst 305 ex. den 18/5 (CL). På mellersta Mörkö, på fälten kring Idala, var antalet litet i januari och större delen av februari men växte successivt med tidiga vårfåglar under mars. 200 ex. noterades den 16/3 (HAn, BS). I månadsskiftet mars/april skingrades flockarna och fynden gällde därefter små antal eller par. På hösten dröjde det till oktober innan något större grupper sågs igen men antalen är mycket lägre än på våren. Som exempel på de större ansamlingarna kan nämnas 55 ex. på fälten, norra Mörkö den 30/10 (PLt) och 56 ex. i Ytterenhörna den 1/11 (MA).

GRAVAND (*Tadorna tadorna*)

Gravand ses alltid bara med enstaka ex. i våra kommuner. Vid några tillfällen under 2010- och 2020-talet har häckningskriterier rapporterats från Tullgarnsnäs. Från 2021 finns 31 rapporter varav de flesta rör samma fåglar. Den 4/4 sågs en rastande vid Häggnäsviken (KE). Efter ett upphåll sågs ett par vid Tullgarnsnäs den 11/5 av flera skådare (HN, EE m.fl.). Den 18/5 var det 3 ex. men sedan kom fortsatta rapporter av 1-2 ex. fram till den 28/5, då det också sågs parning/parningsceremonier vid Tullgarnsnäs (JE). Detta datum flyttade rapporterna över till Häggnäsviken där de förekommer fram till den 2/6. I slutet av juni, den 24/6 vid Häggnäsviken och 1/7 på Tullgarnsnäs sågs återigen 2 ex.

MANDARINAND (*Aix galericulata*)

Mandarinanden har nyligen uppgraderats till spontan art och detta år har två fynd gjorts i vårt område, båda gångerna i Moraån och dess utlopp. Den 24/4 sågs en hane (MLm). På sensommaren sågs en hona den 27/8 vid Pilkrogsviken (MOb). Dagen efter rapporterades en honfärgad (SC, JE) vilket sannolikt rör samma fågel.

ÅRTA (*Spatula querquedula*)

6 fynd av årtar är normalt sett över tid av denna alltid sparsamma art. En hane upptäcktes i Häggnäsviken den 6/5 (YM) och sågs även dagen efter. En rapport finns från lokalen också den 13/5

(CL), även då gällande en hane. Den 7/5 sågs likaså en hane i Pilkrogsviken (AR). En hane rastade vid Tullgarnsnäs den 30/6 (SC). En 15/7 fanns en hona i Pilkrogsviken (MOB).

SKEDAND (*Spatula clypeata*)

140 rapporter är på samma nivå som förra året men också en hög nivå jämfört med tidigare. Första rapporten kom den 31/3 om 1 par vid Pilkrogsviken (AR). Därefter kommer en lucka till nästa rapport, 3 ex. den 11/4 vid Simsjön (LS). Rapporter med högre häckningskriterier saknas i princip men från följande lokaler finns återkommande rapporter under häckningstid (april-juli):

- Från Simsjön rapporteras återkommande om 1-4 ex. från den 11/4 till den 27/5. Inga högre häckningskriterier har angetts men i maj rapporteras endast 1 hane vilket skulle kunna tyda på att honan ruvar.
- Tullgarnsnäs har rapporter om par från den 21/4 till den 30/6 varav andra halvan av maj samt juni, liksom i Simsjön, bara gäller 1 hane.
- Häggnäsviken har rapporter med start den 21/4 men de slutar redan 12/5 vilket gör häckning mindre trolig. Värt att notera är att hela 8 ex. sågs såväl den 21/4 (CL) som den 3/5 (KE).
- Dessutom finns enstaka rapporter under häckningstid från Pilkrogsviken, Västerviken, Norasjön, norra Mörkö (oklar lokal) samt Skanssundet. Från Skanssundet finns en rapport om 5 st pulli/nyligen flygga ungar den 13/8 (KE).

I augusti och därefter finns en stor mängd rapporter som nästan uteslutande kommer från Tullgarnsområdet, med Häggnäsviken som dominerande delområde. Ett fåtal finns också från Pilkrogsviken samt från Egelsviken på Mörkö där 2 ex. sågs den 3/9 och 4 ex. den 8/10 (KE). Häggnäsviken samlade större antal under sensommaren och hösten. Redan den 24/8 sågs 25 ex. (JE). Den 14/9 var de 32 ex. (YM) och den 17/9 var det hela 54 ex. (CL). 54 ex. är näst största ansamlingen som rapporterats. 1991 sågs 60 ex, också då i Häggnäsviken. Fortfarande den 10/10 var 25 ex. kvar (CL). Sista observation gjordes den 17/10 vid Häggnäsviken (KHä).

SNATTERAND (*Mareca strepera*)

Ökningen för snatterand fortsätter och årets 382 rapporter är högst hittills. För att ge perspektiv kan sägas att antalet rapporter kring millennieskiftet låg kring 15 per år. Det ska nämnas att antalet lokaler som förekommer inte är så stort vilket innebär en kraftig överrapportering av samma fåglar från välbesökta lokaler. Anmärkningsvärt är att samtliga rapporter utom en kommer från saltsjön. Den enda sötvattenobservationen kom från Norrängs viltvatten med 2 ex. den 7/9 (BEx, KSt). Vinterrapporter i januari finns från den 8/1 till den 23/1 nästan uteslutande från Brandalsund och Skanssundet. Därefter kom en lucka under den kalla delen av tidiga februari för att sedan återkomma den 21/2, när vädret slagit om till mildare, och därefter fortsätta frekvent.

Inte en enda rapport med häckningskriterium bättre än par i lämplig häckningsbiotop finns. På sensommaren och under hösten fanns några stora ansamlingar. Pilkrogsviken fanns 100 ex. den 24/8 (AR, LGK). I Rävvalaviken sågs hela 200 ex. den 7/9 (JE). I Häggnäsviken fanns en stor ansamling från den 11/9 till den 17/10. Den 29/9 var det hela 250 ex. (JE, SC). Rapporter kom in under hela november med den sista den 29/11, 2 ex. vid Mörköbron (BH). Så sent som den 25/11 fanns en flock om 30 ex. i Västerviken (HN, EE).

BLÄSAND (*Mareca penelope*)

Årets första bläsandsrapport kom den 27/2 från Skanssundet (PLt). Därefter var det en lucka fram till den 20/3 då frekventa rapporter började komma in. Vårrapporterna gäller små antal med som mest 15 ex. vid några tillfällen i början av maj. Som vanligt när det gäller simänder är Häggnäsviken den lokal som samlar flest individer. Under högsommaren är rapporterna sparsamma men enstaka fåglar sågs även då förutom i Häggnäsviken även i Pilkrogsviken. I slutet av augusti ökade antalen och 30 ex. vid Häggnäsviken den 22/8 (ALg) är ett exempel på detta och från andra halvan av september sågs där över 100 ex. Största rapporterade antal är 300 ex. den 4/10 på denna lokal (JSs, IJ). Största antal vid Pilkrogsviken var 80 ex. den 22/9 (MLa). Relativt frekventa rapporter kom fram till den 10/11 och sedan finns en sista rapport den 29/11 om 4 rastande vid Mörköbron (HBd, UL).

GRÄSAND (*Anas platyrhynchos*)

Arten rapporteras året runt, även under köldperioder och tas i allmänhet inte med i denna rapport. En stor del av rapporterna är utan angivet antal. Noterbart är de utsättningar för jakt som görs på flera platser i Södertälje kommun. Nämnas kan ca 1000 ungfåglar i Årby viltvatten, Enhörna den 3/6 (MA), stort antal men ej räknade i Sandasjöns utlopp den 11/6 (HH) samt 1000-tals (enligt kommentar) i Hammarby träsk, Enhörna den 16/6 (MA). Nämnas kan också ca 1000 ex. i Häggnäsviken den 16/8 (JE). I övrigt stora antal var 325 ex. i Maren den 17/1 (ASv, CK, TS) samt 325 ex. vid Skanssundet den 25/2 (SC).

STJÄRTAND (*Anas acuta*)

Rapportvolymen för stjärtand är relativt stabil. Som vanligt dominerar höstrapporter. Vårreporterna, som typiskt kommer i april, var i år 5 st. Den 1/4 fanns 2 ex. i Pilkrogsviken (LS) och 2 ex. vid Tullgarnsnäs (HA, ISA). Den 21/4 sågs 1 hane i Pilkrogsviken (AR). Slutligen den 6/5 sågs 2 par i Häggnäsviken och 1 par i Norasjön (YM). Höstrapporterna inleddes den 8/8 och pågick löpande fram till den 14/10. Det rörde sig om små grupper om 1-7 ex. förutom en utstickande rapport om 29 ex. från Häggnäsviken den 11/10 (RNa). De flesta höstrapporterna kom ifrån Häggnäsviken men enstaka även ifrån Pilkrogsviken, Skanssundet samt Björkarösund där 6 ex. rastade den 4/9 (PLt).

KRICKA (*Anas crecca*)

En vinterrapport före köldknäppen i början av februari finns, 2 ex. sågs vid Näset, Tullgarn den 23/1 (JE, SC). Därefter började, efter omslag till mildare väder, de regelbundna rapporterna den 25/2 då 1 par rastade vid Skanssundet (HA, ISA m.fl.). Under våren dominerar rapporter från saltsjövikarna men rapporter finns också från några mindre inlandsvatten. Största vårflockarna, 50-60 ex. rapporterades från Tullgarnsnäs mellan den 10/4 och 21/4. Lokaler med häckning eller sannolik häckning är Lina lersjö och Sundsvik Hills viltvatten, från vilka det finns rapporter över längre tid. Vid Sundsvik sågs 16 pulli/nyligen flygga ungar den 9/7 (HN, EE). Fr. o. m. maj finns enstaka rapporter också från Måsnaren vid Almnäs med 5 ex. den 1/5 (JO), från Norasjön med 4 ex. den 8/5 (KHä) samt från Norrängs viltvatten med 1 par den 10/5 (PLt). Den 25/7 finns en rapport om 2 ex. vid Varnberga viltvatten, Enhörna (MA).

I augusti och september sågs större antal vid Tullgarnsnäs med som mest 400 ex. den 17/8 (SC), i Västerviken med som mest 150 ex. den 22/8 (ALg) och i Häggnäsviken med 150 ex. den 11/9 (SC, JE). De regelbundna rapporterna avtog i början av november och en sista kom den 28/11 med 2 ex. vid Egelsviksskär (BEx).

RÖDHUVAD DYKAND (*Netta rufina*)

Den 17/1 upptäcktes ett par av rödhuvad dykand vid Branddalsund (AR). Detta är fjärde fyndet i Södertälje kommun. Paret sågs sedan av en stor mängd personer fram till den 14/2. Den 19/1 noterades också parning (AR, TSn). Den 7/2 var paret tillfälligt synliga vid Farstanäs naturreservat. Den 7/4 (AR m.fl.) och under några dagars tid kom åter fynd av paret, nu från Pershagen-området. Under mellantiden observerades ett par vid Baggenstaket i Nacka kommun vilka av Rrk bedöms vara samma fåglar. Den 4/5 (LAr) och sedan vid flera tillfällen under maj sågs 3 ex, 2 hanar och en hona vid Branddalsund. Den 28/5 konstaterades att ett par befann sig vid Östertälje Båtklubb samtidigt som de tre sågs vid Branddalsund (AR, SC). Efter sista rapporten den 4/6 vid Bränninge strand (GHe) uteblev de under sommaren och hösten. Rapporter finns under denna period från andra lokaler i Sörmland. Den 18/11 noterades paret återigen vid Branddalsund med en ensam rapport (NK).

BRUNAND (*Aythya ferina*)

Ett ovanligt stort antal rapporter, 153 st inkom under 2021. Fynden ligger till helt övervägande del utanför häckningsperiod, vinter/tidig vår samt sensommar/höst. Under januari fanns en större ansamling i Järnafjärden/Pilkrogsviken. Största antal var 30 ex. den 6/1 (GAv). Under februari och början på mars kom många rapporter från Branddalsund men även Björnhagen, Skanssundet och Mörköbron förekommer, alla med små antal. Som mest rapporterades 8-9 ex. från Branddalsund i första halvan av februari (AR, JE m.fl.) och 17 ex. från Pilkrogsviken den 8/3 (AR).

Den 22/3 kom första rapporten från den potentiella häckningslokalen Simsjön, 1 hane (KE). Den 26/3 sågs en hona (KE), den 29/3 3 ex. (LAr) och den 4/4 en hona (BKy). Därefter upphörde rapporterna tyvärr från Simsjön. En annan tänkbar häckningsbiotop är Sundsvik Hills viltvatten men därifrån finns endast ett fynd, den 6/6 med ett par (MA). Detta är den enda junirapporten. En enda maj-rapport inkom, den 17/5 med 1 ex. vid Branddalsund (AR).

Från den 15/7 fanns rastande brunänder i Häggnäsviken igen. Största antal blev 12 ex. den 9/10 (SC, JE). Från den 29/8 rastade också fåglar i Järnafjärden/Pilkrogsviken, den lokal där antalet liksom på våren var störst. Som mest rapporterades 24 ex. utanför Ytterjärna kyrka den 16/11 (UM). Enstaka höstrapporter kom också från Branddalsund i november och Pålsundet i december.

VIGG (*Aythya fuligula*)

Vigg är den art som, överlägset alla andra, samlas i de största flockarna. Mycket stora ansamlingar ses framför allt under vintern, och då särskilt i Tullgarnsområdet. Den 1/2 bedömdes grovt att 5000 ex. fanns i Häggnäsviken (HN, EE). I Tullgarnsområdet räknades 15000 ex. den 17/1 (SC) och dagen efter 16200 ex. (ASv, CK). I Västerviken bedömdes ca 5000 ex. finnas den 30/1 (RN). Andra lokaler med stora ansamlingar var Björnhagen med 2200 ex. den 13/2 (PKy) och Mörköbron med 2000 ex. den 9/3 (SC). Liksom tidigare år rastade stora flockar också i Norasjön. Grovt räknade 1000 ex. rapporterades såväl den 28/4 (HH) som den 5/5 (AR). Även på hösten, den 28/11 bedömdes minst 1000 ex. finnas i Norasjön (BEx). Under tidiga vintern dominerar östra Mörkö och nämnas bör 1500 ex. söder om Tunanäs den 17/12 (SB, SC), 1500 ex. i Egelsviken den 21/12 (SC) och 900 ex. vid Skanssundet den 28/12 (TSd).

Trots det stora antalet rapporter är det slående hur sällan höga häckningskriterier observeras. Detta år finns det endast en sådan rapport, 6 pulli den 26/6 vid Tullgarnsnäs (PLt).

BERGAND (*Aythya marila*)

En dominerande del av rapporterna kom från vinter/vår då frekvent rapportering förekom fram till halva maj. Större delen av rapporterna kom från vattnen runt Tullgarns slott men även Branddalsund, Järnafjärden/Pilkrogsviken, Björnhagen, Skanssundet, Björkarösund och Ulvsundet förekom. De flesta fynden gällde små grupper om 1-20 ex. men några sticker ut med större antal. Den 5/1 sågs 35 ex. i Västerviken (BD, OD), den 17/1 hela 200 ex. utanför Tullgarns slott (IJ) och i Häggnäsviken, där en större ansamling fanns under april med största antal 90 ex. den 6/4 (JE). Fortfarande den 27/4 var det 50 ex. i Häggnäsviken (SC, JE). En sen vårrapport kom från den 29/5 med en hane i Pilkrogsviken (LAr). Första sensommarfyndet gjordes den 24/8 då 5 ex. rastade i Häggnäsviken (CL). Därefter finns fynd från Häggnäsviken och Pilkrogsviken under september och halva oktober med som mest med 20 ex. och även enstaka rapporter om enstaka fåglar eller mindre antal också från andra lokaler under resten av året.

EJDER (*Somateria Mollissima*)

Antalet höstrapporter är normalt mycket litet och så även detta år. Sommarfynden pågick fram till den 17/7 och därefter finns ett enda fynd, 2 förbiflygade den 7/10 vid Fågeltornet i Häggnäsviken (AR). Årets första ejdrar, 6 ex. vid Björnhagen, sågs den 18/3 (KE). Därefter kom frekventa rapporter med en övervikt mot Himmerfjärden och Järnafjärden. Tullgarnsnäs och Hallsfjärden förekom också. Exempel på stora antal i Himmerfjärden är 250 ex. vid Tunanäs den 20/3 (SB), 500 ex. räknade från Kalkberget den 26/3 (HA, ISA) samt 150 respektive 250 ex. vid Björnhagen respektive Egelsviksskär den 2/4 (KE). Kring södra Mörkö sågs 120 ex. utanför Eriksö den 17/4 (KE), 140 ex. söder om Ekö den 27/4 (ALg, UM) och 350 ex. vid Hornö den 31/5 (PLt). Häckning förekommer i området och pulli/nyligen flygga ungar har rapporterats från fem lokaler:

- Från den 17/5 sågs pulli (först 6 ex) vid Branddalsund där häckning uppges ha skett i Östersjötrutkolonin på lokalen "Litet skär" (AR). Några dagar senare, den 22/5 sågs här 13 pulli (AR) och ytterligare senare, den 15/6, sågs 18 pulli (AR).
- Så långt norrut som Pershagen sågs den 30/5 7 pulli (AR).
- Vid Skanssundet sågs 2 pulli den 25/5 (LSk). Dessa sågs även i mitten av juni.
- Vid Hornö sågs 3 pulli den 31/5 (PLt)

- Vid Tullgarnsnäs sågs 1 pulli den 2/6 (NMF) samt den 5/6.

SVÄRTA (*Melanitta fusca*)

Ett enda fynd gjordes, 1 ex. i Västerviken den 1/6 (CL), av denna art som inte är stabilt årlig i vårt område.

SJÖORRE (*Melanitta nigra*)

26 rapporter som gäller 4 eller möjligtvis 5 fynd har inkommit. Den 2/4 fanns en hona vid Västerviken (TSa, SC). Den 20/4 rastade en flock om 29 ex. i Prästfjärden i Mälaren (YM). Den 21/4 hördes nattflyttande sjöorrar vid Skanssundet (JE). En hane rastade i Häggnäsviken den 2/6 och rapporterades av många skådare (TS, m.fl.). Den 13/6 rapporterades också en hane i Häggnäsviken (CL) som möjligtvis var samma som sågs den 2/6. Den 4/11, vilket är fenologirekord för kommunen, hittades en rastande hona vid Ulvsundet (AR). Fågeln var kvar även dagen efter.

ALFÅGEL (*Clangula hyemalis*)

Några januarirapporter finns och särskilt värd att nämna är 500 ex. vid Hornö den 18/1 (PLt). Vårfynden, förutom några sena majfynd, gjordes uteslutande öster och söder om Mörkö. Stora antal rapporterades från Himmerfjärden var 500 ex. den 20/3 (FG, RA), 1500 ex. sedda från Kalkberget den 26/3 (HA, ISA) samt 600 ex. från samma lokal den 20/4 (JE). I maj sågs 1 hane i Norasjön den 5/5 (JE) samt 1 ex. i Häggnäsviken den 22/5 (TRo). 10 höstfynd finns med start den 17/10 då 4 ex. sågs i Häggnäsviken (HAs, ASt). Större antal var 50 ex. vid Egelsviken den 13/11 (JO, MOB), 150 ex. vid Tunanäs den 12/12 (SC) samt fortfarande 100 ex. på samma lokal den 17/12 (SB).

KNIPA (*Bucephala clangula*)

Ansamlingar av 100–300 knipor är vanliga under vinter, vår och höst men även vid datum som kan tyckas ligga inom häckningsperioden. Till exempel räknades 150 ex. i Häggnäsviken den 28/5 (CL) och 100 ex. den 2/6 på samma lokal (ÖJ). Den 15/7 fanns hela 350 ex. i Häggnäsviken (HN, EE). Fynd med höga häckningskriterier finns under perioden 25/5 till 25/7 enligt:

- Farfars udde, Yngern: 7 pulli den 22/5 (HH)
- Hummelhaga: 11 pulli den 25/5 (AR)
- Seminariparken, Ytterjärna: 8 pulli den 3/6 (AR)
- Lina Våtmark: 14 pulli den 9/6 (PKy)
- Simsjön: 5 pulli den 9/6 (MOB)
- Hammarby träsk, Enhörna: 6 ungar den 16/6 (MAr)
- Mikaelgården: 1 hona besöker bebott bo (holk) den 25/6 och 27/6 (AR)
- Pilkrogsviken: 3 pulli/nyligen flygga ungar den 1/7 (KEN)
- Nykvarn: 3 pulli den 11/7 (AO)
- Varnberga viltvatten, Enhörna: 10-20 ungar den 25/7 (MAr)

SALSKRAKE (*Mergellus albellus*)

Perioden under häckningssäsong när salskrake inte rapporterades från vårt område sträckte sig från den 9/5 till den 24/9. De typiska antalen är från enstaka upp till några tiotal men även flockar upp till 100 ex. förekommer. I Häggnäsviken, där de största antalen noterats, fanns ca 100 ex. under perioden januari t. o. m. mars varefter antalet började minska. Fåglar fanns dock fortfarande kvar ända till den 8/5. Från slutet av september fanns återigen enstaka fåglar i Häggnäsviken för att som mest nå 130 ex. den 20/11 (CL). Även runt Tullgarns slott, i Västerviken och i Rävslaviken rapporterades salskrakar. Den 13/1 sammanfattades till 200 ex. i Tullgarnsområdet (SC). Rapporter finns för övrigt från de flesta vikar och fjärdar runt Mörkö samt vid Pilkrogsviken/Järnaviken. Från Branddalsund finns några rapporter under januari. De största antalen utanför Tullgarnsområdet var 90 ex. vid Ekö den 8/3 (PLt), 70 ex. vid Tullgarnsnäs den 10/4 (SC, JE) och 60 ex. vid Björkarösund den 26/11 (KM).

STORSKRAKE (*Mergus merganser*)

Storskraken är en karaktärsfågel längs stränderna i vårt område och häckning rapporteras från en lång rad lokaler. De ansamlas utanför häckningstid i stora flockar för gemensamt fiske. Några exempel

är 1200 ex. i Ulvsundet den 9/3 (RMå), 2100 ex. utanför Näset, Tullgarn den 27/3 (SC, JE) och 2250 förbiflygande mot N vid Mörköbron den 29/11 (HBd, UL).

SMÅSKRAKE (*Mergus serrator*)

85 rapporter är en hög siffra sett över de senare 20 åren. Dock kommer många från samma områden. Småskrake ses aldrig i några större flockar, detta år 1–9 ex. De flesta fynden kommer från Mörköns östra sida och från Tullgarnsområdet. Den säkraste lokalen över längre tid är Egelsviken där också årets enda häckningskriterium rapporterats, parning/ceremonier den 23/4 (KE). Rapporter finns hela vintern och våren t. o. m. juni. Ett julifynd finns, den 9/7 med en honfärgad vid Egelsviken (SC). Därefter finns en lucka ända fram till den 8/10. Detta tyder på att arten uteblir från området under häckningen.

JÄRPE (*Tetrastes bonasia*)

Inga rapporter har inkommit av denna art som inte observeras årligen.

TJÄDER (*Tetrao urogallus*)

25 rapporter om tjäder har inkommit varav 13 gäller sedda fåglar, resten avser spår/spillning. 6 av rapporterna kommer från inventering i Almnäsområdet. Ytterligare 7 rapporter är också från Almnäsområdet och avser nog också inventeringen. Rapporterna visar att tjädern är väl spridd i våra skogar om än med glest bestånd. 4 stycken rapporter kommer från Acksjöarna i slutet av mars (LS, JE, KE, SC). Resten är utspridda rapporter i ett bälte i Sjudaskogarna från Stora Envättern till Järna. Av dessa är sedda fåglar en hona vid Lugnet den 14/5 (TKö), en hona i Sjudaskogen den 22/5 (KEr), en hane vid Bommersvik den 24/8 (JOM) samt två hanar den 15/12 vid Vattgruvmossen (gm PRn).

ORRE (*Lyrurus tetrix*)

Årets fyra rapporter från tidig vår är normalt för denna art som säkerligen är kraftigt underrapporterad p. g. a. begränsad skådaraktivitet i skogarna. Den 28/2 hördes spel vid Vattgruvmossen (JE). Spel hördes också vid Stora Alsjön den 8/3 (KNn). En hane stöttes vid Acksjön den 10/3 (SB). Slutligen noterades 1 ex. vid Vattgruvmossen den 13/4 (PLt).

RAPPHÖNA (*Perdix perdix*)

Sedan 2013, då ett flertal rapporter finns, har raphöna inte varit årlig i vårt område. Efter tre år med en eller två rapporter per år blev 2021 utan fynd.

VAKTEL (*Coturnix coturnix*)

Endast en enda rapport om spelande vaktel har inkommit, 1 ex. vid Simsjön den 21/5 (AR). Detta är en lägre siffra än normalt även om vakteln alltid är ytterst sporadiskt förekommande i vårt område.

NATTSKÄRRA (*Caprimulgus europaeus*)

26 rapporter varav de flesta kommer från trakterna av Sjudaskogarna. Det första datumet för spel var den 25/5 vid Mikaelgårdens berg (AR). Innan dess sågs 1 ex. vid Simsjön den 21/5 (KE). Under perioden 1/6 till 20/6 rapporterades försommarens spel. Ett område värt att lyfta fram är skogarna norr om Stora Alsjön där flera ex. hörts samma kvällar, t. ex. 3 ex. den 10/6 (EP) och 4 ex. den 19/6 (SB). I från andra områden finns ett fåtal rapporter om spel. Dessa är Söräng, Mörkö den 1/6 (JE), Näs, Turingen den 4/6 (BKy), Edesta gård, Vårdinge den 8/6 (JE) samt från Väsby-Hedetorp, Vårdinge den 8/6 och 11/6 (JE). Efter en liten lucka i tid rapporteras enstaka sedda fåglar samt spelande från den 23/7, då 4 ex. hördes vid Akaren (MBm) samt den 28/7 och 30/7 då 4 ex. spelade vid Vattgruvmossen (MBm, AE). Sista rapporten kom den 11/8 (MBm) även den spelande.

GÖK (*Cuculus canorus*)

2020 och 2021 har ett större antal rapporter av gök än tidigare då en mer stabil trend kan ses. Detta beror antagligen på ökad skådaraktivitet. Årets första gök hördes den 7/5 vid Hägnäsviden (JE). Göken gol för sista gången i rapportlistan detta år den 15/7 i Slottsparken, Tullgarn (HN, EE). Därefter finns endast två rapporter varav den sista är anmärkningsvärt sen, den 7/10 om en förbiflygande vid

Tveta (MOB). Detta är ett av de allra senaste fynden som noterats i vår del av landet (Uppland/Sörmland).

TORNSEGLARE (*Apus apus*)

Arten är ny i årsboken eftersom den numera är rödlistad som starkt hotad. Årets första ankom den 11/5 då 1 ex. sågs vid Häggnäsviken (AR). Endast ett fåtal rapporter visar på en häckningsplats. Dessa är Övre Torekällgatan, Södertälje där ca 10 ex. besökte bo den 19/6 (MOB), Mikaelgården med 4 ex. besökande bo den 27/6 (AR) samt Hölö kyrka där 4 ex. hade föda åt ungar den 29/6 (CL). Rapporter som i övrigt sticker ut är stora ansamlingar, t. ex. ca 1000 ex. vid Dåderö den 16/7 (HN, EE) samt likaså ca 1000 ex. på samma lokal den 27/7 (AR). Ca 500 ex. bedömdes finnas vid Pilkrogsviken den 10/8 (AR). Årets sista observation var en ensam sträckande 1K vid Skyttorp den 24/8 (AR).

SKOGSDUVA (*Columba oenas*)

Från början av året finns rapporter om enstaka övervintrande skogsduvor, t. ex. 2 ex. vid Vreta, Hölö den 12/1 (SA) och 1 ex. vid Påläng den 23/1 (SG). Från den 21/2, då 2 ex. sågs förbiflygande vid Salsudd (PLt), och framåt finns regelbundna rapporter av denna tidiga vårfågel. Vårreporterna avser för det mesta enstaka fåglar eller små grupper upp till ca 15 ex. En anmärkningsvärt stor flock om 350 ex. sågs dock den 1/4 vid Björkarösund (HA, ISA). Tittar man på statistiken över rapporter de 20 senaste åren är trenden ökande för skogsduvan och sång under våren rapporteras på en stor mängd lokaler, de allra flesta dock från välbesökta och förväntade såsom Mörkö och Tullgarnområdet. Undantag är t.ex. Yngern (PKy, HH) och Lilla Horssjön (MAM). Även höstrapporterna domineras av små grupper med största antal 20 ex. vid Nöckna, Mörkö den 22/8 (AR) och 20 ex. vid Dåderö den 7/9 (BEx, KSt). En relativt tidig sista rapport inkom den 9/11 om 4 sydsträckade vid Västerviken (MLa).

RINGDUVA (*Columba palumbus*)

Ringduvan visar mycket lika ankomst- och avfärdsdatum som skogsduvan. Efter en ensam januarirapport, 1 ex. den 19/1 i Södertälje Södra, antagligen en övervintrare (JEE, GFs), börjar frekventa rapporter den 21/2, då vid Pilkrogsviken (KE). En större ansamling fanns på norra Mörkö under april och största noterade antalet var 350 ex. den 14/4 (CL). Större flockar samlas vanligare under hösten och årets största var 350 vid Sandasjön den 8/9 (CL), 500 ex. vid Pålundet den 20/9 (AR), 300 ex. vid Vårdinge den 27/9 (JJ) och 250 ex. vid Björkarösund den 11/10 (PLt). Dagarna 26/9-28/9 verkar ha varit goda sträckdagar. 350 ex. sträckte mot SV vid Skyttorp den 26/9 (AR), 860 ex. mot SV räknades vid Mikaelgården den 27/9 (AR) och samma dag 350 ex. mot SV vid Västerängen, Hölö (HN, EE). Den 28/9 noterades 460 ex. resp 300 ex. mot S vid Pilkrogsviken (ALg resp. HH). Årets sista notering kom den 17/12 om 1 ex. vid Usta, Vårdinge (CL).

TURKDUVA (*Streptopelia decaocto*)

En mindre population håller fortfarande ställningarna i Södertälje Södra med de flesta rapporterna kommande från Hertig Carls väg. Rapporterna är spridda under hela året och rör som mest 4 ex, ett antal som rapporterats i januari, mars, april och december. Det finns totalt en dryg handfull platser i övriga Sörmland som hyser stationära turkduvor, i Stockholms rapportområde är dock Södertälje den enda. Två rapporter kom också från norra Mörkö där 1 ex. sågs vid Dåderö gård den 24/5 (SC) och vid Björkarösund den 18/9 (PLt). I Vårdinge sågs 1 ex. den 8/10 (KHä).

VATTENRALL (*Rallus aquaticus*)

Antalet rapporter av vattenrall har haft en positiv trend de senaste åren. Ett *vinterfynd* i form av en hörd fågel gjordes den 6/1 vid Tullgarns slott (KE). Därefter kom första vårfyndet den 20/3 vid samma lokal (HA, ISA). Läten/spel hördes under perioden april till början av juli från 14 olika våtmarkslokaler, varav Tullgarns slott, Simsjön och Träsket, Pershagen har fynd under en större del av häckningsperioden. Vid Träsket sågs 2 ungar den 28/5 (AR) vilket är ovanligt. Under sensommaren och tidiga hösten hördes lockläten från främst Tullgarnsområdet. Ett sent fynd gjordes den 8/12 vid Söräng, Mörkö (JWn, UM, BH).

KORNKNARR (*Crex crex*)

Spelande kornknarr förekommer i stort sett årligen i vårt område men alltid endast med någon enstaka individ. 2021 hördes spel kortvarigt vid två tillfällen, den 21/5 vid Botten/Nygård på mellersta Mörkö (UM m.fl.) och den 9–10/6 vid Tullgarns grindar (CL m.fl.). Under 2020, då arten tyvärr missades i årsboken, hördes ett exemplar 21/5–31/5 vid Hjortsberga i Vårdinge. De föregående åren hördes spel vid Skarlunda 2018 och 2019 samt vid Tvetaberg 2017. Det finns sålunda inte någon säker lokal för kornknarr i området.

SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA (*Porzana porzana*)

Fyra fynd av troligen tre individer är rapporterade, alla under endast en kväll i taget. Den 27/4 hördes 1 ex. vid Kallfors Golfbana (RH). Den 8/5 (JE) samt så mycket senare som 30/5 (KEr) hördes spel vid Nibble energiskog i Visbohammar. Den 10/5 hördes spel vid Simsjön (SA). Arten brukar variera mellan 1 och 3 spelande individer på skiljda lokaler i vårt område under våren.

RÖRHÖNA (*Gallinula chloropus*)

Två vinterfynd från början av februari har rapporterats. Den 2/2 fanns 1 ex. vid Branddalsund (SC) och den 5/2 sågs 1 ex. vid Skanssundet där dock kommentaren säger att fågeln befann sig på Hörningsnässidån (KE). Tidig vår hittades 1 ex. i dammen vid McDonalds i Moraberg (SC, JE). I Moraberg finns flera små dammar som verkar passa rörhöna. Den 21/5 sågs 1 ex. nedanför ICA Maxi (PRn) och sedan återigen den 28/5 (JO). Härifrån rapporteras sedan 2 ex. pulli/nyligen flygga ungar den 10/7 och dagen efter 3 ex. pulli/nyligen flygga ungar (MOB). Även från dammen syd Tuvängen finns ett fynd, 1 ex. den 30/5 (SC). Ett annat område där man kan anta häcking men där kriterier saknas är Nykvarn. I Stålsbruksdammen sågs 2 ex. den 3/5 (HH). Samma dag sågs 1 ex. i Järndammen (MNs). Senare sågs 1 ex. på oklar lokal i Nykvarn den 11/7 (AO), 1 ex. i Järndammen den 21/7 samt den 4/8 (HH). I Nykvarn sågs sedan 2 ex. den 9/9, den 16/9 och den 25/10 (HH). En enstaka rapport i häcktid var läten hörda vid Skarlunda kärr den 29/5 (SC). En 1K sågs i Lina Iersjö den 12/9 (GS) och den 11/9 sågs 1 ex. vid Björkarösund (PLt).

SOTHÖNA (*Fulica atra*)

Utanför häckningstid ansamlas stora flockar på vissa ställen. Från början av året kan nämnas 450 ex. vid Mörköbron den 16/1 (PLt) och 305 ex. i Pilkrogsviken den 17/1 (TS, CK). Högsta antalet i Hägnäsviken under hösten var 850 ex. den 13/9 (CL). Sent på året räknades 450 ex. i Egelsviken den 21/12 (SC) och 550 ex. vid Skanssundet den 27/12 (PLt). Häckningskriterier finns rapporterade från en större mängd lokaler i området.

TRANA (*Grus grus*)

2021 gav en ny topptotering i antalet rapporter av trana med 50 st. Fr. o. m. det normala ankomstdatumet första mars (HAn, BS, MOB, JO) kommer mer eller mindre dagliga fynd av enstaka, par eller endast små grupper. Största rastande grupp under tidiga våren är 8 ex. vid Farstanäs den 18/3 (AR). Under senvåren rastar som mest 15 ex. vid Hägnäsviken den 18/5 (MBj m.fl.). Största sträckande flock blev 33 ex. mot N den 30/3 (BKy).

Ett mindre antal höga häckningskriterier har rapporterats men det finns säkerligen ett mörkertal. De rapporterade häckningarna skedde vid Sundsvik Hills viltvatten (BKy), Marsjön, Hall (PRn) och Simsjön (AR).

Rapporter klassade som par i lämplig biotop kom från ett antal strandlokaler kring saltsjön. Av dessa gav Skanssundet rapporter om 1K (2 ex) fr o m den 16/6 (CL). Från insjöar rapporterades vid ett tillfälle vardera: Bårsjön (BSi), Almnäs (JO), Tisjön, Vårdinge (KEr), Norrängs viltvatten (PLt) samt Lilla Lanaren (AR). Det är förvånansvärt att så få lyckade häckningar rapporteras från de tranpar som år efter år finns på flera lokaler.

Grupper av översomrande tranor (troligen mest yngre ej häckande individer) rapporterades under juli med t ex. 80 ex. den 22/7 vid Sandasjön (CL) och 150 ex. vid Björkarösund den 31/7 (PLt).

I slutet av augusti började stora rastande flockar uppträda. 250 ex. fanns vid Björkarösund den 21/8 (PLt). Den 9/11 var det hela 1000 ex. på samma lokal (SC, JE). Den 16/9 rastade 550 ex. vid Stavsgårds ängar (CL). Årets sista noterades den 12/10 vid Tullgarn (AR) vilket är relativt normalt även om enstaka fynd under hela november inte är ovanliga.

SMÅDOPPING (*Tachybaptus ruficollis*)

97 rapporter i år, vilket är betydligt fler än förra årets 66 rapporter, dock avser en tredjedel av rapporterna samma individ vid Brandalsund.

Under vintern inkom rapporter från följande platser:

- Skanssundet: 3 ex. den 1/2 (KE), 4 ex. den 13/2 (PLt), 3 ex. den 16/2 (UM, ALg), 1 ex. den 20/2 (JE, SC) och 1 ex. den 21/2 (HAn, ASt)
- Brandalsund: Den första rapporten inkom den 31/1 med 1 ex. (EEr, JSk, OS m.fl.) och följdes mellan den 1/2 och den 9/2 av ca 35 rapporter med vardera 1 ex.
- Björkhagen, Mörkö: 1 ex. den 5/3 (KE).

Indikationer på eller konstaterad häckning gjordes på följande platser:

- Motorvägspölen, Ytterjärna: 1 ex. spel den 13/4 (MLa), 2 ex. den 15/4 (MOB), 1 pulli den 3/8 (SC)
- Simsjön: spel/sång den 21/5 (KE)
- Lina Lersjö, Södertälje: Den 2/9 och den 8/9 2 pulli och föda åt ungar (KEN)
- Träsket, Pershagen: 1 ex. bobsök den 30/5 (AR)
- Varnberga viltvatten, Ytterenhörna: den 11/7 bo med ägg och 2 ungar och den 25/7 par i bo med ägg och 2 ungar (MA).

Fyra häckningar i år mot minst 6 stycken 2020, vilket var ett rekordår.

Sensommaren/hösten gav ett 35-tal observationer.

Årets sista rapport kom den 2/11 med 1 ex. födosökande vid Västerviken (MLa).

GRÅHAKEDOPPING (*Podiceps grisegena*)

Endast 1 rapport av denna art i år, nämligen den 10/5 1 ex. vid Häggnäsviken (BKy).

SKÄGGDOPPING (*Podiceps cristatus*)

Årets första rapport kom med 5 ex. den 14/3 (KE, LAr).

Vårens största antal rapporterades med 105 ex. vid Lurberget, Överenhörna den 18/4 (ALo) och 70 ex. Tullgarnsnäs den 27/4 (JE). Några rapporter som antyder att det genomfördes häckning i större kolonier någonstans har inte inkommit.

Under senhösten observerades som flest 37 ex. vid Häggnäsviken den 4/10 (JSs).

Årets sista rapport inkom från Brandalssund, den 21/11 (PKy).

SVARTHAKEDOPPING (*Podiceps auritus*)

Hela 138 rapporter av denna art i år, dock inga vinterfynd och den första rapporten kom den 1/4 med 2 ex. i en viggflock vid Tullgarn (HA, ISA).

Under våren tom maj rapporterades enligt följande:

- Tullgarnsvikarna: 1 ex. den 2/4 och 13/4 (KE, JE, SC), 9 ex. den 25/4 (KE), 6 ex. den 27/4 (JE), 2 ex. den 28/4 och 30/4 (HA, ISA, SC, YM), 1 ex. den 2/5 (KHä), 2 ex. den 4/5 (OLg), 1 ex. den 7/5-9/5 (LAr, RNa, JE, SC).
- Sundsviks viltvatten: 1 par den 8/4 och 9/4 (BKy, YM), den 14/4 och 16/4 (JW, GW, HH), 6 ex. den 18/4 (BKy), den 28/4-29/4 (MA, BKy).
- Lina lersjö: 34 rapporter tiden 9/4-31/5 med som mest 9 ex. (MN, BM, LS, LAr, MOB, PR, m.fl.)
- Karlhälls viltvatten, Överjärna: 1 ex. den 10/4 (JE, SC)
- Simsjön: 2 ex. den 25/4 (KE, LS), den 1/5 (MN, MWn, JE), den 7/5 (BLj), spel/sång och parning den 22/5 (KN, TSd) och 2 ex. den 29/5 (LAr).

Observationer i häckningstid eller konstaterade häckningar:

- Lina lersjö: 1 par den 5/6 och den 24/6 (AO), 3 pulli den 29/7 (KEN)

- Sundsvik Hills viltvatten: 4 par och 6 ungar den 15/6 (MA), 8 pulli den 9/7 (HN, EE).
- Simsjön: 1 ex. den 8/6 (JO)
- Varnberga viltvatten, Ytterenhörna: 1 ad. och 1 pulli den 25/7 och den 5/9 (MA).

Under sensommaren/hösten noterades mellan 1 och 2 ex, de flesta i vikarna vid Tullgarn och i Lina lersjö.

Årets sista rapport kom den 17/10 med 1 ex. vid Häggnäsviken (CL, SEen).

STRANDSKATA (*Haematopus ostralegus*)

Årets första rapport inkom den 27/3 med 2 ex. vid Häggnäsviken (JÅ).

Under häckningstid (april-juni) gjordes ett 120-tal observationer med mellan 1 – 5 ex. övervägande del i Tullgarnsvikarna och från Mörkö. Även från Södertälje-Pershagen finns drygt 20 rapporter fram till början av maj men inte senare under häckningstiden.

Under andra halvåret inkom ett 25-tal rapporter, de flesta från Skanssundet men också enstaka rapporter från Brandalsund, Häggnäsviken, Egilsvik och Farstanäs camping.

Årets sista Strandskata noterades den 9/8 vid Skanssundet (BD).

SKÄRFLÄCKA (*Recurvirostra avosetta*).

1 ex. av denna art upptäcktes den 12/8 vid Nora Holmäng, Mörkö (SC). Därefter kunde ytterligare ett 15-tal skådare få njuta av denna fågel innan den flög vidare. Den 14/8 dök den åter upp, denna gång vid Häggnäsviken och mellan den 14/8 till den 16/8 växlade den mellan Häggnäsviken och Tullgarnsnäs och ytterligare ett 15-tal skådare kunde då rapportera den.

Det här var den 3:e observationen av denna art i vårt rapportområde. De tidigare är från åren 1996 och 2020.

TOFSVIPA (*Vanellus vanellus*)

Årets första rapport kom den 21/2 med 2 ex. vid Skanssundet (PLt, AP).

Ruvande fåglar noterades med 1 ex. den 17/4 vid Skanssundet (PLt), på Ekö 1 ex. den 27/4 och 1/5 (UM), vid Björkarösund 1 ex. den 19/4 (PLt) och vid Pilkrogsviken 4 ex. den 27/4 och den 1/5 (AR).

1 pulli observerades vid Skanssundet den 14/5 (CL) och den 4/6 (PLt).

Vårens största antal rapporterades den 29/6 med 220 ex. vid Pilkrogsviken (CL)

Under sensommaren/hösten rapporterades de största ansamlingarna dels vid Björkarö gård med 400 ex. den 6/9 (IG), vid Björkarösund 500 ex. den 18/9 och 700 ex. den 21/9 (PLt) samt vid Häggnäsviken med 400 ex. den 29/9 (MLa) och den 7/10 (AR).

Årets sista rapport inkom med 125 ex. rastande på norra fälten, Mörkö den 6/11 (PLt).

LJUNGPIPARE (*Pluvialis apricaria*)

Årets första rapport kom den 28/3 med 2 ex. på norra fälten, Mörkö (SC, JO)

Våren gav ytterligare 7 rapporter, nämligen:

- Skanssundet: 1 ex. den 1/4 (PLt) och 1 ex. den 19/5 (SC)
- Påläng, Hölö: 23 ex. den 5/5 (AR)
- Sandasjön: 32 ex. den 6/5 (CL)
- Brandalsund: 4 ex. den 6/5 (AR)
- Björkarösund: 25 ex. den 8/5 (PKy)
- Häggnäsviken: 1 ex. den 28/5 (JO).

Under sensommaren/hösten inkom ett 25-tal rapporter med som flest:

- Fälten Norra Mörkö: 14 ex. den 17/8 (PLt) och 26 ex. den 18/8 (UM, ALg)
- Björkarösund: 12 ex. den 19/8 (AR) och 12 ex. den 21/9 (PLt)
- Hågafälten, Mörkö: 12 ex. den 3/10 (PKy)

Årets sista rapport kom den 12/10 med 2 ex. vid Häggnäsviken (AR m.fl.).

KUSTPIPARE (*Pluvialis squatarola*)

Under våren inkom rapporter den 28/5 om 2 ex. vid Häggnäsviken (JE, SC, CL, JO).

På hösten inkom följande rapporter (samtliga med 1 ex. vardera):

- Tullgarnsnäs: Den 15/8 (TBe, JE)
- Håggnäsviken: Den 16/8 (MNs) och den 12/10 (AR, JE, KHä, MLa)
- Skanssundet: Den 19/8 (MOB)
- Nora Holmäng, Mörkö: Den 16/9 (OE) och den 17/9 (MOB, SC, HQ, KEN, LAr).

Årets sista rapport kom den 15/10 från Idala, Mörkö (RKm, MTm).

STÖRRE STRANDPIPARE (*Charadrius hiaticula*)

Årets första rapport kom den 23/3 med 2 ex. vid Skanssundet (AR, NK, MLa, PLt). Detta är 2 veckor senare än fjolårets första rapport.

Inga större anhopningar rapporterades denna vår.

Konstaterade häckningar med ruvande fågel eller ägg/ungar rapporterades från Skanssundet mellan den 27/4 – 5/6 (UM, ALg, SC m.fl.).

Under sommaren/hösten sågs som flest 30 ex. vid Pilkrogsviken den 7/8 (SB), 34 ex. vid Skanssundet den 7/8 (UM, Alg), 46 ex. den 9/8 och den 10/8 vid Tullgarnsnäs (JE, MLa, LAr)

Årets sista rapport kom den 11/10 med 3 ex. rastande vid Skanssundet (UM).

MINDRE STRANDPIPARE (*Charadrius dubius*)

Ett 70-tal rapporter från första halvåret, de flesta från Tullgarnsområdet och Pilkrogsviken men också enstaka från Södertälje och Mörkö.

Vårens första rapport kom den 12/4 med 1 ex. vid Pilkrogsviken (YM). Det största rapporterade antalet var 6 ex. vid Pilkrogsviken den 23/4 (AR).

Möjliga häckningar/försök eller parning observerades vid Pilkrogsviken den 23/4 (AR), den 26/4 (CL) och den 8/5 (AR).

Pulli observerades vid Västerviken enligt följande: 2 ex. den 23/6 (CL, JO), 3 ex. den 28/6 och den 1/7 (MLa) samt 2 ex. den 4/7 (JO). Detta är endast den femte konstaterade häckningen under 2000-talet i vårt område.

Under sommaren/hösten noterades som flest 6 ex. vid Håggnäsviken den 23/7 (CL)

Årets sista fågel rapporterades den 2/9 från Skanssundet (LAr).

SMÅSPOV (*Numenius phaeopus*)

Årets första rapport kom med 1 ex. den 24/4 från Tullgarnsnäs (KHä). Därefter kom rapporter enligt följande:

- Pilkrogsviken: Den 26/4 1 ex. (CL), den 5/5 3ex. (SB), den 9/5 1 ex. (MN)
- Håggnäsviken: Den 2/5 1 ex. (CL), den 6/5 2ex. (YM), den 9/5 1 ex. (SC)
- Skanssundet: Den 4/5 1 ex. (SA, RKm, JE), den 7/8 2ex. (UM)
- Norasjön, Tullgarn: Den 6/5 13 ex. sträckande (NK)
- Tullgarnsnäs: Den 8/5 1 ex. (BSk)
- Kallfors, Överjärna: Den 9/5 5 ex. sträckande (RH)
- Södertälje stad: 1 ex. sträckande den 18/8 (GSd, BTr).

Årets sista observation gjordes den 31/8 då 2 ex. rastade vid Nöckna, Mörkö (CL). Detta är en hel månad senare än fjolårets sista rapport.

STORSPOV (*Numenius arquata*)

Årets första rapporterades den 31/3 med 1 ex. vid Pilkrogsviken (AR).

Under våren/försommaren inkom ett 30-tal rapporter med som flest 35 ex. sträckande vid Sandasjön den 3/5 (PLt) och 18 födosökande vid Sund strandängarna den 5/5 (SG).

Sommaren/hösten gav 14 rapporter med 1-2 ex.

Årets sista rapport kom med 1 ex. den 13/9 vid Skyttorp, Tullgarn (AR).

MYRSPOV (*Limosa lapponica*)

Inga rapporter under våren/försommaren detta år utan den första rapporten kom den 9/8 med 1 ex. överflygande vid Västerviken (JE).

Mellan den 11/8 och den 15/8 rapporterades 2 ex. av ett flertal observatörer vid Håggnäsviken.

Därefter följde: 1 ex. den 18/8 på fälten N. Mörkö (UM, ALg), 1 ex. den 24/8 vid Skanssundet (JE, KP), 1 ex. den 27/8 vid Pilkrogsviken (LG), 1 ex. den 29/8 vid Skanssundet (PLt) och 3 ex. den 30/8 vid Västerviken (NK).

Årets sista rapport avser 1 ex. den 3/9 vid Skanssundet (HQ, MAm).

RÖDSPOV (*Limosa limosa*)

Den första rapporten av denna art inkom den 9/5 då 1 ex. observerades vid Häggnäsviken av ett antal skådare (MN, JO, LS, JE m.fl.). Fågeln var kvar även nästa dag (SC, RNA).

Den 10/7 rastade 1 ex. vid Skanssundet (AR, LSk), En månad senare, den 11/8 rapporterades 2 ex. vid Skanssundet (HAn, ASt) och 2 ex. vid Häggnäsviken (KHä).

Den 2/9 och den 3/9 rapporterades 1 ex. vid Skanssundet (KM, KE, KHä, TSd, HAn, BB), den 3/9 observerades också 1 ex. vid Pilkrogsviken (KE). Den 5/9-6/9 rapporterades 1 ex. vid Nora Holmäng av ett antal skådare och den 6/9 sågs 1 ex. rastande vid Mörköbron (IG), detta exemplar rapporterades också som rasen *islandica* (RKm). Från den 9/9 finns rapport om 1 ex. vid Skanssundet (GW, JW) och de sista rapporterna inkom så den 14/9-15/9 med 1 ex. vid Pilkrogsviken. Detta exemplar rapporterades både som rödspov och som den isländska rasen *islandica* (MOB*, HN, EE, LG). Alla september-observationerna kan ha avsett samma fågel.

KUSTSNÄPPA (*Cagliaris canutus*).

Till skillnad från föregående år, då endast 1 kustsnäppa rapporterades, så har detta år bjudit på betydligt fler individer.

Den 1/8 rapporterades från Skanssundet mellan 1 och 4 ex. under dagen mellan kl 09.00 och kl 17.00 (UM, JO, KE, SC, KEN) och från Tullgarnsnäs kom rapporter om mellan 4 och 5 ex. mellan kl 09.00 och kl 18.00 (MÅ, TBe, SC).

Den 3/8 och den 4/8 kom sedan rapport om 2 ex. vid Tullgarnsnäs (KEN, MLa, JE, HH, SC).

Den 7/8 1 ex. rastande vid Skanssundet (UM), den 15/8 1 ex. vid Tullgarnsnäs (JE), den 16/8 1 ex. vid Häggnäsviken (KNn) och den 25/8 2 ex. rastande vid Tullgarnsnäs (SC).

Årets sista observation blev 1 ex. överflygande vid Häggnäsviken den 1/10 (KHä).

BRUSHANE (*Philomachus pugnax*)

Den 27/4 inkom många rapporter om vårens första brushanar då 1 till 2 ex. observerades vid Skanssundet (TSd, CL, JE), 8 ex. vid Häggnäsviken (LAr, PKy, KE, KEN) och 4 ex. vid Pilkrogsviken (HQ, DFa).

Under våren/försommaren inkom därefter ett 50-tal rapporter, vilket är ungefär som förra året, det största antalet rapporterades den 16/5 med 16 ex. vid Skanssundet (SC).

Under sommaren/hösten inkom ett drygt 130-tal rapporter med som flest 55 ex. på Tullgarnsnäs den 31/8 (LAr) och hela 90 ex. på ett litet skär utanför Brandalsund den 2/9 (AF).

Årets sista rapport kom den 11/10 med 1 ex. vid Häggnäsviken (CL, SC).

MYRSNÄPPA (*Limicola falcinellus*)

Den 25/5 rapporterades 2 ex. från Skanssundet (AF, JO, ALg, HN, EE). Dagen därpå observerades från samma plats som mest 3 ex. (ASt, HAn, SA m.fl.) och den 31/5 1 ex. (RKm, MTm).

Även på hösten kom det rapport den 27/7 med 2 ex. rastande vid Häggnäsviken (KHä).

Det här är det tredje året i rad som denna art observerats i vårt rapportområde, de två åren dessförinnan saknades rapporter.

SPOVSNÄPPA (*Calidris ferruginea*)

Årets första rapport kom kl 21 den 11/7 med 2 ex. vid Tullgarnsnäs, vilka var kvar även den 12/7 (SC). Därefter följde rapporter enligt följande:

- Pilkrogsviken: Ett ex. den 16/7 (TSd, JO m.fl.), den 7/8 (SB, HQ, AR), den 8/8 (AR), den 12/8 (AR) och den 16/8 (SC, YM)
- Skanssundet: 7 rastande den 7/8 (UM, ALg), 1 ex. den 8/8 (JE, SC, UM), den 9/8 (CL, SA) och den 12/8 (SC).

Årets sista rapport kom den 18/8 med 1 ex. från Pilkrogsviken (MRe, ÖJ, HQ)

MOSNÄPPA (*Calidris temminckii*)

Årets första rapport kom den 10/5 då 2 ex. födosökte vid Tullgarnsnäs (SC, JE)

Under resten av maj t.o.m. den 28/5 inkom 12 rapporter, vilket är en dryg halvering jämfört med föregående år, Det största rapporterade antalet var 6 ex. vid Västerviken den 13/5 (EP).

Under juli och augusti inkom 23 rapporter från Pilkrogsviken, Tullgarnsnäs, Västerviken och Skanssundet med oftast 1 ex. och som flest 3 ex. den 11/7 vid Tullgarnsnäs (BKy).

Årets sista mosnäppa sågs den 22/8 vid Tullgarnsnäs (TBe).

KÄRRSNÄPPA (*Calidris alpina*)

Årets första kärrsnäppa sågs vid Skanssundet den 5/5 (AF, ALg, SC), Denna observation kom ca två och en halv vecka tidigare än föregående år.

Vårens största antal rapporterades med 26 ex. vid Tullgarnsnäs den 28/5 (JE).

Under sommaren/hösten inkom ett 90-tal rapporter med som flest den 7/8 med cirka 100 ex. vid Pilkrogsviken (SB, AR) och 75 ex. vid Skanssundet (UM) i samband med kraftigt regn.

Årets sista rapport kom den 19/8 då 3 ex. observerades vid Pilkrogsviken (AR, AJ).

SMÅSNÄPPA (*Calidris minuta*)

Årets första rapport kom den 8/7 med 1 ex. vid Pilkrogsviken (MOB).

Efter en månad följde så rapporter enligt följande (1 ex. om ej annat anges).

- Pilkrogsviken: Den 7/8 3 ex. (SB, AR), den 8/8 2ex. (AR), den 10/8 och den 12/8 (AR), den 27/8 (NJ) och den 28/8 (HQ)
- Skanssundet: Den 7/8-9/8 1, tillfälligt 2 ex (UM, Alg, AR m.fl.), den 27/8 (UM, Alg), den 29/8 (KE, PLt), den 8/10 (UM, Alg), den 10/10 (SC, PKy, YM) och den 11/10 (UM).
- Tullgarnsnäs: Den 15/8 (TBe, JE) och den 16/8 (SC)

Oktober-obsarna är de senaste i vårt område, innan dessa finns bara några oktober-rapporter från den 2/10 2004 i hela StjOFs historia.

MORKULLA (*Scolopax rusticola*)

Den 24/1 rapporterades en påbörjad övervintring vid Södertälje golfbana (SB). Under februari gjordes så en observation av en spelande den 27/2 vid Acksjöarna (HA, ISA), vilken bedöms som vårens första.

Därefter följde rapporter från den 13/3 och till den 8/8 med mestadels 1 individ, ibland två, oftast spelande. Den 7/4 rapporterades 4 ex. vid Ånsta öst, Turinge (FG).

DVÄRGBECKASIN (*Lymnocyptes minimus*)

Årets första rapport kom den 25/3 med 1 ex. vid Tullgarnsnäs (SC, JE), därefter inkom följande rapporter:

- Tullgarnsnäs: den 27/3 2 ex. (SC, KHä), den 2/4 3 ex. (JE), den 30/4 3 ex. (SC), den 1/5 1 ex. (SC, JE), den 7/5 och den 8/5 1 ex. (JE, PLt, SC), den 26/9 1 ex. (TBe), den 8/10 1 ex. (BLj), den 24/10 och den 1/11 1 ex. (SC).
- Tullgarns grindar: den 5/4 1 ex. (MOB)
- Seminarieparken, Ytterjärna: den 19/4 1 ex. (SA)
- Västerviken: den 4/5 1 ex. (SC, JE)
- Björkarösund, Mörkö: den 11/9 och den 7/10 1 ex. (PLt)

Årets sista rapport kom den 2/11 då 1 ex. rastande vid Skanssundet (UM, RKm).

DUBBELBECKASIN (*Galliano media*)

Endast tre rapporter detta år, samtliga från betesmarken vid Häggånsviken, eventuellt samma individ: Den 4/9, den 5/9 och den 11/9 (JE, SC).

ENKELBECKASIN (*Galliano, galliano*)

Årets första beckasin observerades redan den 4/1 vid Tullgarnsnäs (JE), övervintringsförsök? Därefter dröjde det till den 19/3 innan nästa rapport kom, då med 1 ex. vid Pilkrogsviken (KE).

Redan en vecka senare, den 27/3 rapporterades 21 ex. vid Tullgarnsnäs (SC), vilket blev årets högsta antal.

Spelande individer under häckningsperioden rapporterades från följande platser: Södra Yngern, Pilkrogsviken, Västerviken och Häggnäsviken, ett par områden på Mörkö, Simsjön, Brandalssund, Lina naturreservat, Tissjön och Visbohammar i Vårdinge och Skarlunda kärr i Östertälje.

Årets sista rapport kom den 6/11 med 1 ex. vid Skanssundet (JE)

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA (*Phalaropus lobatus*)

Ett exemplar av denna art rapporterades från Tullgarnsnäs den 24/7 (JE, SC, LG).

Detta är det andra året i följd som denna art observerats i vårt rapportområde. Dessförinnan senast rapporterad år 2015.

DRILLSNÄPPA (*Actitis hypoleucos*)

Årets första rapport kom den 1/5 då 1 ex. rapporterades från Pilkrogsviken (MN), 1 ex. från Skanssundet (JE) och 6 ex. från Asköfjärden, Mörkö (SA).

Häckning konstaterad vid Brandalssund den 15/7 där 2 pulli matades (AR).

Spelande individer, permanent revir eller andra tecken på möjlig häckning har rapporterats på följande lokaler: Tullgarnsområdet, Laviken på Mörkö, Gerstabergets viltvatten i Ytterjärna, Brandalssund och Hallsfjärden i Södertälje.

Årets sista rapport avser 1 ex. den 9/9 vid Skanssundet (GW, JW).

SKOGSSNÄPPA (*Tringa ochropus*)

Årets första rapport inkom den 1/4 då 1 ex. siktades vid Pilkrogsviken (MOB, KE, LS, JO m.fl.) respektive vid Häggnäsviken (KE).

Spelande individer, permanent revir eller andra tecken på möjlig häckning rapporterades på följande lokaler: Järna kross o grus i Ytterjärna, Egelsviken på Mörkö, Lina naturreservat, Simsjön, Hummeldal i Tveta, Tullgarns slottspark, Krokängen vid Almnäs, Taxinge kyrka och Vaksta skjutfält i Tveta.

Årets sista rapport kom den 6/9 med 1 ex. vid Skanssundet (RKM).

RÖDBENA (*Tringa totanus*)

Årets första rapporterades den 31/3 vid Skanssundet (UM, ALG).

Häckning konstaterad vid Pilkrogsviken där 2 pulli/1K rapporterades den 24-28/6 (AR).

Spelande individer eller andra tecken på häckning rapporterades från följande lokaler: Sandasjön, Skanssundet, Ekö och Kålsö alla på Mörkö. Tullgarnsnäs, Häggnäsviken och Västerviken samt Pilkrogsviken.

Vårens högsta antal noterades med 14 ex. vid Tullgarnsnäs både den 27/4 och den 30/5 (JE)

Årets sista rödbena rapporterades den 25/9 vid Holmäng, Mörkö (NJ, RVE).

GRÖNBENA (*Tringa glareola*)

Årets första sågs överflygande vid Kålsö, Mörkö den 14/4 (NK).

Vårens största antal rapporterades med 40-45 ex. vid Tullgarnsnäs den 10-11/5 (JE, SBM)

Sommaren/hösten gav ca 100 rapporter med som flest 55 ex. vid Tullgarnsnäs den 6/8 (JE).

Årets sista grönbena rapporterades den 22/9 vid Pilkrogsviken (LAR).

SVARTSNÄPPA (*Tringa erythropus*)

Årets första rapport kom den 4/5 med 4 ex. vid Häggnäsviken (JE, SC).

Årets högsta antal noterades den 25/8 med 20 ex. vid Tullgarnsnäs (SC).

Årets sista rapport kom den 10/10 med 1 ex. från Häggnäsviken (RH, KN, YM).

GLUTTSNÄPPA (*Tringa nebularia*)

Det första exemplaret observerades den 10/4 vid Häggnäsviken (KN, AGR, NK, JE, SC).

Vårens största antal rapporterades med 28 ex. vid Tullgarnsnäs den 7/5 (JE).

Sommaren/höstens högsta antal rapporterades med 10 ex. den 9/8 från Tullgarnsnäs (JE) och den 11/9 från Häggnäsviken (JE, SC).

Årets sista observation gjordes med 1 ex. den 2/11 från Pilkrogsviken (MLa, CL, HQ) och från Skanssundet (SC, UM, RKm, MTm).

SKRATTMÅS (*Chroicocephalus ridibundus*)

Årets största ansamling rapporterades den 16/4 och 18/4 med minst 1000 respektive 1500 ex. vid Pilkrogsviken (AR, SC). Detta är hälften så många som fjolårets högsta antal, vilket i sin tur var den största rapporterade samlingen sedan den otroliga rapporten om 8000 ex. 22/4 2007.

Från Sundsviks Hills viltvatten, Turinge rapporterades som flest 70 ex. i bobygge den 29/4 (BKy) och den 16/6 rapporterades om bon och ungar (MA). Från Simsjön rapporterades som flest 40 ex. den 4/4 (BKy). Vid Igelstaviken (brofästet) rapporterades om 250 ruvande den 30/4 (AR) och den 16/5 rapporterades om 200 ex. som besöker bebodda bon (PRn).

DVÄRGMÅS (*Hydrocolceus minutus*)

Betydligt fler rapporter i år än föregående år. Den första observationen gjordes den 4/5 då 1 ex. rapporterades från Pilkrogsviken (AR). Därefter kom rapporter den 5/5 med 17 ex. vid Norasjön, Tullgarn (AR, SA), 13 ex. vid Pilkrogsviken (LS, AR, SB, JO, LAr SC, KEN) och 1 ex. vid Kyrksjön, Hölö (SC, JE). Den 6/5 rapporterades 8 ex. vid Nora Holmäng, Mörkö (SC), den 7/5 2 ex. vid Igelstaviken, Östertälje (MOB), den 9/5 1 ex. vid Häggnäsviken (MRe), den 10/5 1 ex. vid Tullgarnsnäs (JE).

Efter ett uppehåll på 7 veckor kom så rapporter om 1 ex. vardera den 27/6 vid Pilkrogsviken (SC), den 30/6 och den 24/7 vid Tullgarnsnäs (SC), den 26/7 vid Häggnäsviken (KHä), den 2/8-9/8 samt den 16-17/8 vid Tullgarnsnäs samt den 8/8 vid Skillötsjön, Vårdinge (SC, VH).

Det är första gången enligt Artportalen som vårt område besökts av så stora mängder dvärgmåsar på våren. Enda tillfället tidigare något liknande hänt var i oktober 2013 då som mest rapporterades 18 ex. I vårt område är även observationer av dvärgmåsar i juni-juli ytterst ovanliga.

SVARTHUVAD MÅS (*Larus melanocephalus*)

1 ad. rapporterades den 16/6 vid Pilkrogsviken. Försökte rasta bland skratmåsar och fiskmåsar men blev bortjagad (MOB).

Detta är den andra observationen av denna mås i vårt rapportområde, den förra var från år 2016.

KASPISK TRUT (*Larus cachinnans*)

Tre rapporter om 1 1K-fåglar: Skanssundet den 2/10 (RKm, MTm) samt Maren i Södertälje den 2/11 (SC) och 4/11 (JE). Detta är en ny och tämligen väntad art för vårt område.

SILLTRUT (*Larus fuscus*)

Årets första rapport kom den 27/2 med 2 ad. på isen vid Västerviken (ALg, CWi). Detta är en "förbättring" av tidigare fenologirekord med 3 veckor och beror säkert på det drastiska väderomslaget veckan innan, se inledningen till årsrapporten.

Den 4/5 rapporterades om 14 ex. och parning på ett litet skär utanför Brandalsund (AR). Den 28/5 observerades 14 ex. ruvande på ovan nämnda skär (AR). 9 ungar observerades på skäret den 15/6, 6 ungar den 30/6 och 7 ungar den 15/7 (AR).

Årets sista rapport kom den 13/11 då 2 ex. rastade vid Maren i Södertälje (AR).

SKRÄNTÄRNA (*Hydroprogne caspia*)

Årets första observation gjordes den 18/4 då 1 ex. flög över Kålsöfjärden, Mörkö (JE). Därefter inkom ett 60-tal rapporter mellan den 27/4 och den 25/8 med mellan 1 och 3 ex, de flesta från Tullgarnsvikarna och Tullgarnsnäs men också spridda rapporter från Mörkö och Pilkrogsviken.

SILVERTÄRNA (*Sterna paradisaea*)

Årets första rapport kom den 29/4 med 1 ex. rastande vid Skanssundet (KE).

Fåglar i lämplig häckningsbiotop rapporterades vid ett flertal tillfällen av flera observatörer från skären utanför Tullgarnsnäs där också 6 bon med ungar rapporterades den 4/6 (MOB) och den 5/6 observerades 14 ex. ruvande där (HN).

Årets sista rapport kom den 19/8 då 3 ex. rastade vid Skanssundet (AR).

SMÅLOM (*Gavia stellata*)

1 rapport i år, då 1 ex. observerades i vattnet nedanför Tullgarns slott den 4/6 (JE). Senaste rapporten av denna art var år 2019 och den följer därmed mönstret att den syns i vårt område ungefär vartannat år.

STORLOM (*Gavia arctica*)

Ett drygt 100-tal rapporter inkom i år, färre än åren innan. Årets första rapport kom den 3/4 då 1 ex. observerades dels vid Eknäset, södra Yngern och vid St. Envättern, Vårdinge (PKY).

Konstaterade häckningar gjordes på följande lokaler:

- Malmsjön, Nykvarn: 2 pulli den 6/7, den 5/8 och den 23/8 (SB)
- Norra Vällingen, Tveta: 1 pulli den 17/7 och den 6/8 (SB)
- Stensjön, Mölnbo: 1 pulli den 14/7 och den 12/8 (SB)

Observationer i häckningstid utan sedda ungar eller misslyckad häckning gjordes på följande lokaler:

- Långsjön, Tveta: 1 ex. den 25/4 (JHn)
- St. Envättern, Vårdinge: 2 ex. tiden 29/4-10/6. Misslyckad häckning rapporterades den 8/7 (SB)
- Bergasjön, Vårdinge: 2 ex. den 25/5 (AR), ej återfunna i juni (SB)
- St. Horssjön, Vårdinge: 2 ex. den 25/5 (AR)
- Källsvik, Nykvarn: 2 ex. den 29/5 (AR)
- Ogan, Överjärna: 1 ex. den 3/6, 15/6 och 12/7 (SB)
- Sörsjön, Hölö: 1 ex. den 19/6, 1 par den 4/8 (SB)
- Malmsjön, Nykvarn: 2 ex. den 29/5 och den 9/6. Permanent revir 3 ex. den 13/6 (SB)
- Trönsjön, Vårdinge: misslyckad häckning den 8/7 (SB)
- Akaren, Vårdinge: misslyckad häckning den 12/7 (SB)

Större antal under högsommaren/sensommaren:

Yngern 6 ex. den 7/7 (HH), Bergasjön 6 ex. den 22/7 (AR), Malmsjön 6 ex. den 5/8 (SB) och St. Stensjön 7 ex. den 12/8 (SB)

Årets sista lom sågs så sent som den 1/11 vid Yngsön, Sanduddsfjärden, Turinge (HH).

STORSKARV (*Phalacrocorax carbo*)

Rapporter finns för hela året och från större delen av vårt område och rapporter om fler än 100 ex. finns från Järnafjärden och söderut. Största rapporterade samlingarna är från hösten; 2500 ex. Stavbofjärden väster Ledarön den 11/9 (PLt), 1100 ex. Tullgarnsnäs den 26/9 (AR) och 1000 ex. Pålsundet den 13/9 (AR). Kända häckningar finns strax utanför våra gränser bl.a. på Himmerfjärden.

Rapportera gärna även få ex. från sjöarna i västra delarna av vårt område.

RÖRDROM (*Botaurus stellaris*)

Årets första spelande hördes den 3/4 från Tullgarnsnäs (KHä, SC). Därefter hördes spel från följande områden:

- Överenhörna: den 15/4 (JE)
- Måsnaren vid Almnäs: den 17/4 (JO)
- Västerviken: 30/4 (SA)
- Häggnäsviken: den 11/5 (KE, AR, SA, EP)
- Tullgarnsnäs: spel hördes ett antal gånger mellan den 1/5 och 21/5 av ett flertal skådare. Fågeln fanns troligen enbart i vassarna på Mörkö.

- Från Mörkö rapporterades om spel från olika platser som Kålsö, Söräng och Botten mellan den 1/5 och den 21/5 (JE, PLt, SHL m.fl.). Troligen samma fågel som den hörd från Näset
- Sundby hage, Vårdinge: 8/6 och 11/6 (JE)
- Näsby gård, Vårdinge: den 8/6 (JE) och den 10/6 (NL).

GRÅHÄGER (*Ardea cinerea*)

Under vintern samlades stora antal vid Skanssundet, det högsta rapporterade antalet uppgick till 62 ex. den 13/1 (KE). Vid Igelstaviken, Östertälje rapporterades 17 ex. den 17/1 (TS m.fl.) och längs Ströms kanal, Södertälje fanns som mest 16 ex. den 4/12 ((HAN). På sommaren fanns som mest 18 ex. vid Hägnäsviken den 1/7 (KEN).

Trots flera hundra rapporter och även par i lämpliga häckningsbiotoper har inga bon, ruvningar eller ungar rapporterats i år heller.

ÄGRETTÄGER (*Ardea alba*)

Den första observationen gjordes den 16/5 av 1 ex. vid Hägnäsviken (SC, NK) och den rapporterades därifrån även den 17/5 (KHä).

Från Hägnäsviken kom så höstrapporter den 13/8 till den 2/9 (LF, AR m.fl.), första dagen med 2 ex. sedan 1 ex. av ett stort antal skådare. Från den 17/9 till den 27/9 kom det åter rapporter härifrån (KHä m.fl.). Efter nytt uppehåll kom så ett fåtal rapporter den 13/10 till 16/10 (CL m.fl.) vilket också blev årets sista rapport.

Från Nora Holmäng nära Mörköbron rapporterades om 2 ex. överflygande den 12/8 (IS) och mellan den 12/9 till den 19/9 rapporterades sedan 1 ex. härifrån av ett antal skådare (VH m.fl.). Vid Mörköbron syntes 1 ex. rasta den 15/9 (SC) och vid Påläng, Hölo kom 2 ex. överflygande den 16/9 (AR).

Att avgöra hur många individer som var inblandade i höstens rapporter är svårt att avgöra, allt från 2 till minst det dubbla är möjligt.

SILKESHÄGER (*Egretta garzetta*)

1 ex. av denna art rapporterades den 1/6 till 2/6 från Hägnäsviken (KHä*, AR, JO, LS m.fl.) Detta är det första rapporterade exemplaret av silkeshäger i vårt rapportområde.

FISKGJUSE (*Pandion haliaetus*)

Den första fiskgjusen ankom den 2/4 (AR) vilket är ett normalt datum. Övervägande delen av rapporterna kommer från havsvikarna kring Tullgarn och Mörkö. Från insjöarna återkommer Lina Lersjö och Yngern och häckning sker troligen i dessa områden. De sista observationerna gjordes den 12/10 vid Hägnäsviken.

BIVRÅK (*Pernis apivorus*)

20 rapporter av bivråk är normalt för denna diskreta art. Endast 9 fynd, spridda över olika lokaler, kan sägas ligga inom häckningstid, andra halva av maj t o m mitten av juli. Årets första sågs den 21/5 vid Simsjön (AR). De enda områdena med flera rapporter är norra Mörkö med 1 ex. den 25/5 (PLt), den 28/5 (HH) och den 1/7 (UM) samt Simsjön med förutom redan nämnda 21/5 också den 14/7 (AR). Under sträcktiden rapporterades enstaka ex. från den 20/8 t. o. m. den sista den 22/9 vid Nora Holmäng (MLa).

KUNGSÖRN (*Aquila chrysaetos*)

8 fynd är något bättre än genomsnittet under de senaste 10 åren för vårt område. Rapporterna är utspridda över höst, vinter, vår men saknas under sommaren vilket är normalt. Den 3/1 fanns 1 ex. vid en åtel vid Årby viltvatten tillsammans med havsörnar (MA). Under senvintern/våren sågs förbiflygande örnar den 28/2 (2K+) på Norra Mörkö (MGr), den 13/4 i Tullgarnsområdet (SA) samt den 30/4 på Norra Mörkö (TSa). 4 fynd finns från hösten, alla om förbiflygande och där de två den 2/12 bör gälla samma fågel. Den 17/10 sågs en 1K vid Tullgarnsnäs (SA). Den 29/11 sågs en 2K+ vid Eriksö (SC, PLt) och redan tre dagar senare, den 2/12 en vid Björksund nära Pålundet. (MWa, PAs). Den 28/12 sågs 1 ex. vid Skanssundet (TSd).

DUVHÖK (*Accipiter gentilis*)

75 rapporter är något mer än normalt.

BRUN KÄRRHÖK (*Circus aeruginosus*)

Förra året sammanfattades till 5–6 relativt tydliga häckningslokaler samt ett par, tre möjliga ytterligare. De sannolika häckningskolalerna kvarstår och sedan tillkommer troligen några där bara sporadiska rapporter inkommit. Årets rapporter inleddes med en mycket tidig rapport den 8/3 vid Smedsta, Hölö (AAi). Eftersom denna är avvikande i tid bör den granskas av rrk och tas därmed än så länge inte med i statistiken för ankomstdatum. Därefter kom fynd om 1 ex. vid Dåderö den 26/3 (SC) och sedan är rapporterna kontinuerliga.

Följande rapporter visar eller antyder häckning:

- Träsket, Pershagen bjöd även i år på en häckning. Den 31/3 sågs en hane (MOB), den 2/4 2 ex. (LS) och den 3/4 ett par i luftceremonier (KE). Paret sågs också den 30/5 (AR) och den 14/6 (MOB) men i övrigt mest hanen. Den 2/8 rapporterades så 3 ex. med pulli/nyligen flygga ungar.
- Området på mellersta Mörkö kring Nora/Idala har också återigen en följd av rapporter av såväl hane som hona med start den 2/4 (KE) och framåt. Inga häckningskriterier har dock angetts.
- Vid Simsjön ankom den första fågeln den 29/3 (LAR) och den 11/4 sågs ett par (SA). Därefter sågs hane eller hona samt paret tillsammans under hela häckningstiden. Den 23/4 sågs paret plus en hane (HA, ISA) och den 1/5 sågs hela 4 ex. (MWn, MN). Parning/ceremonier sågs den 1/5 (JE) samt den 8/5 (DE) och besök vid bebott bo noterades den 21/5 (AR) samt den 8/5 (PRn).
- Sandasjön såg sin första bruna kärrhök, en hane, den 29/3 (TSd). Den 1/4 sågs en hona (NK) och därefter sågs de omväxlande kontinuerligt. 1K-fåglar rapporterades från den 2/8 (YJ, LSK) samt pulli/nyligen flygga den 4/8 (PLt).
- Från Tullgarnsområdet kom rapporter frekvent från Näset (hane + hona och par) samt lite mer sporadiskt från Häggnäsviken.
- Vid Sundsvik Hills viltvatten sågs den första höken, en hane, den 9/4 (YM). Den 16/4 noterades ett par (HH). Spridda rapporter om såväl hane som hona kom sedan fram till den 29/7.
- Under häckningstid, maj-juli, finns enstaka rapporter från områdena Hammarby träsk, Årby viltvatten, Ånstasjön, Tveta/Jumsta, Hummelhaga, Pilkrogsviken, Stavsgårds ängar samt Kålsö.

Från augusti, när 1K-fåglar börjar rapporteras och häckningenssäsongen är avslutad finns en stor mängd rapporter med övervikt i Tullgarnsområdet. Årets sista, en 1K sågs vid Häggnäsviken den 11/10 (SC).

BLÅ KÄRRHÖK (*Circus cyaneus*)

Årets 85 rapporter är med stor marginal den högsta siffran i statistiken. Normalt är 20-30 st. En ansevärd del av dessa rapporter gäller en långstannande 2K-fågel på norra Mörkö kring Sandasjön under våren tiden 27/3-6/6 (PLt m.fl.). En honfärgad sågs också vid Sandasjön redan den 24/1 (PKy). Vårens första fynd blev en honfärgad vid Kalkberget den 20/3 (RA, FG). Förutom Mörkö-fågeln finns 9 enstaka vårrapporter, om honfärgad i alla fall utom ett, från spridda lokaler under perioden den 20/3 till den 18/5. En adult hane sågs vid Vårdinge den 21/4 (JJ).

Höstrapporterna sträcker sig från den 28/8 till den 3/12. Under september fr. o. m. den 11/9 (SC, JE) och månaden ut fanns en 1K/honfärgad på norra Mörkö kring Sandasjön. I mitten av oktober, fr. o. m. den 13/10 (HQ) kom i stället rapporter från området kring Mörköbron vilket tyder på att fågeln från norra Mörkö kan ha bytt jaktmarker. I från detta område finns också fynd i slutet av november, likaså av en honfärgad. I från Tullgarnsområdet kom rapporter om rastande fåglar under perioden 18/9–11/12. Den 18-19/9 fanns 2 st. 1K vid Häggnäsviken (SC, JE). Spridda rapporter kom även från

området från Vaskhusviken via Pilkrogsviken till Yttereneby samt från Vårdinge där en adult hane sågs sträckande den 23/9 (JJ). Den 16-17/10 verkar ha varit goda sträckdagar då 5 ex. sågs den 16/10 (SC, JE) och 6 ex. den 17/10 (SEn).

STÄPPHÖK (*Circus macrourus*)

De fyra vårrapporterna är samlade under bara tre följande dagar och gäller alla en hane vilket gör det möjligt att det rör sig om samma fågel, i alla fall de tre första fynden som kommer från Tullgarnsområdet den 12/4 (BS, HA, KHä) och den 13/4 KE. Den 14/4 sågs en hane vid Kärr, Turinge (NJ). På sensommaren sågs en förbiflygande 3K hona den 24/8 på Norra Mörkö (UM) och den 7/9 en födosökande 1K vid Pilkrogsviken (KE).

RÖD GLADA (*Milvus milvus*)

Kontinuerliga observationer av röd glada under sensommaren och tidiga hösten har gett en mycket kraftig ökning av antalet rapporter (59 jämfört med tidigare högsta 12 från 2020). I allmänhet 1 ex. sågs i ett relativt stort område i jordbruksbygderna från Tullgarn i söder till Järna norr. Årets första fynd kom redan den 15/3 vid Smedsta backe, Hölö (LAr) och den 16/3 vid Kumla, Ytterjärna (AR). Därefter finns fynd i nämnda område den 26/3 (SA) och den 6/4 (KHy) samt över Saltskogsfjärden den 20/4 (MOB). Inga rapporter under maj men en handfull igen under juni varav en vid Hammarby träsk, Överenhörna den 16/6 (MA) och vid Finkarby, Taxinge den 18/6 (NA). Ett uppehåll sker sedan till slutet av juli varefter täta fynd görs. Den 21/8 kom intressanta noteringar av dels 3 ex. vid Stensta, Ytterjärna (AR), dels 1 1K på Mörkö vid Idala (RKm, MTm). Den 22/8 rapporterades två olika individer (baserat på ruggningsluckor) vid Stensta respektive Yttereneby (SC). Även den 5/9 noterades 1 1K, nu vid Björkarösund (MGr). Den 29/9 sågs 2 ex. vid Kumla (MLa). Sista rapporterna för året kommer från Hägnäsviken och norr Hölö kyrka den 7/10 (AR resp. SA). Röd glada häckar sedan flera år på olika håll Sörmland, inte långt från våra kommuner. När kommer första häckningen hos oss? Inga skyddade rapporter med högre häckningskriterer finns ännu i Artportalen.

BRUN GLADA (*Milvus migrans*)

Två fynd från augusti finns rapporterade. Enstaka fynd av arten, som likt röd glada är etablerad på en låg nivå i Sörmland, har gjorts under sommaren de senaste tio åren. Fynden var 1 ex. den 5/8 vid Pålundet (SC) och 1 ex. den 28/8 vid Hägnäsviken (KHä).

HAVSÖRN (*Haliaeetus albicilla*)

Ökningen av antalet rapporter av havsörn fortsätter och årets 842 är dubbelt så högt som medelvärdet under 2010-talet. Arten rapporteras i det närmaste varje dag under hela året. Som vanligt är rapporterna huvudsakligen knutna till Saltsjön men såväl inlandet söder om E20 samt Enhörna-landet är väl representerat. Häckningar skyddas och redovisas därför inte. Ett flertal fasta revir finns dock inom vårt område.

Under örnräkningen den 6/3 registrerades de högsta antalet individer från 15 minuters räkning till 8 ex. från Sandvikens brygga i Överenhörna, 6 ex. från Slessberget, 3 ex. från Kasholmsundet, 6 ex. från Dåderö gård, 3 ex. från Björnhagen, 2 ex. från Eriksö samt 2 ex. från Lurberget, Överenhörna. Detta ger sammanlagt 30 ex. men en viss dubbelräkning får antas. Samtidigt kan antalet individer sedda från varje lokal vara fler än högsta 15-minutersantalet.

Några större ansamlingar värda att notera är 14 ex. vid Björkarösund den 27/4 (BEx), likaså 14 ex. i en skruv vid Påläng den 1/5 (PKy) samt 15 ex. den 4/7 vid Årby viltvatten, Enhörna i samband med utsättning av uppfödda gräsandsungar (MA).

FJÄLLVRÅK (*Buteo lagopus*)

Fjällvråkar håller vinterrevir i våra trakter och under en period på våren och hösten blandas rapportera upp av sträckande och tillfälligt rastande individer. På våren upphörde fynden kring månadsskiftet april-maj och höstfynden startar ca en vecka in i september. Under vintern och vårvintern finns följande tydliga revir:

- Norra Mörkö: En stor mängd rapporter av 1 ex. under vintern och tidiga våren. Under april rapporteras återkommande om 2 ex. Den 10/4 noterades hela 5 ex. (PLt) och dagen efter, den 11/4 3 ex. (NK) vilket tyder på sträckrörelser under denna tid.
- Ytterjärna/Pilkrog: En rad rapporter under januari som sedan upphör för att återkomma med en enstaka i april. Detta ser alltså inte ut som ett stabilt revir.
- Trakten kring Mörköbron/Mellersta Mörkö: 1 ex. rapporterad spritt under perioden.
- Trakten NO/O Hölö: 1 ex. tämligen stabilt utspritt under perioden.
- Dessutom finns enstaka eller fåtaliga rapporter från trakten söder om Södertälje/Bränninge, norr om Södertälje kring Mora torp, Vårdinge, Tullgarnsområdet samt Simsjön. Rapporter från olika delar mellersta Mörkö skulle kunna vara del av samma revir som Mörköbron. Noterbart är att rapporter saknas från västra Södertälje, Enhörnalandet och Nykvarn/Mörby.

Under hösten och tidiga vintern återkommer Norra Mörkö, Ytterjärna/Pilkrog och Mörköbron/Mellersta Mörkö med frekventa rapporter. Fram till slutet av november finns återkommande rapporter också från Tullgarnsområdet. Trakten kring Hölö förekommer men inte lika stabilt liksom området kring Mora Torp. Enstaka rapporter kom från Vårdinge, Simsjön och Mörby/Nykvarn. I början av oktober rapporterades sträckande, till exempel 4 ex. den 7/10 (AR) och 7 ex. den 17/10 (SEn), båda vid Hägnäsviken. Sammanfattningsvis bedöms 7–9 fjällvråkar, såväl i början som i slutet av året, hållit vinterrevir i området.

ORMVRÅK (*Buteo buteo*)

Antalet rapporter är det största hittills med 850 st, troligen mer en avspeglning av större skådaraktivitet, särskilt under vinterhalvåret, än en verklig ökning. De högsta veckosiffrorna kom i januari och december trots att antalet fåglar som uppehåller sig inom området är betydligt lägre då än under häckningssäsongen. En bedömning av antalet övervintrande fåglar i januari tyder på fler än året innan då bedömningen blev minst 24 ex. Om man bedömer att fåglarna rör sig inom en radie av ca 2 km skulle antalet vinterrevir vara ca 25. På 8 av dessa har 2 ex. rapporterats vid samma tillfälle och på två rapporterades 3 ex. En rapport som sticker ut är 5 ex. på norra Mörkö den 16/1 (ASv, CK, TS). Sammanfattningsvis tyder rapporterna på kring 40 ex. Antagligen är detta en underskattning. En indikation på detta är en uppsättning rapporter från den 23/1 då 1+3+2+3 ormvråkar räknades i olika områden på Enhörnalandet med några kilometers mellanrum och vid närliggande klockslag (SB). November och december 2020 var mycket milda vilket kan ha lockat ovanligt många ormvråkar att försöka övervintra.

Ett antal sträckdagar under hösten syns bland rapporterna. Värda att nämna är 13 ex. mot SV vid Skyttorp den 13/9 (AR), 68 ex. mot SV vid Hägnäsviken den 7/10 (AR) samt 25 ex. mot V vid Hägnäsviken den 17/10 (SEn). Större ansamlingar på sensommaren var 17 ex. i en skruv över Sandasjön den 31/8 (CL) samt 13 ex. vid Aska, Ytterenhörna den 5/9 (MA).

PÄRLUGGLA (*Aegolius funereus*)

Rapporter saknas i år. Arten är under 2000-talet rapporterad 9 år.

SPARVUGGLA (*Glaucidium passerinum*)

Sjutton rapporter inkom i år, samtliga spelande och 1 ex. om ej annat anges. Den första rapporten kom den 28/1 från Stora Alsjön, Vårdinge (AR). Därefter följde rapporter från Lilla Sandadungen, Mörkö den 23/2 (SC, JE) och ett antal från Stora Alsjön den 13/2 (AR), den 26/2 (AR), den 2/3 (HA, ISA), den 3/3 2 ex. (MOB, JO), den 4/3 (AR), den 5/3 (SA) och den 19/3 (TBe). Så enstaka rapporter från Lilla Horssjön, Vårdinge: 2 ex. den 2/3 (JE) och den 3/3 (SB), Stormossen, Kalfors den 4/3 (AR), Vattmossgruvan, Överjärna den 13/3 (AR) och den 30/7 (MBs), Stora Envättern: den 25/4 (SB) och Sjundaskogen, Vårdinge: den 11/8 och den 13/8 (MBs).

HORNUGGLA (*Asio otus*)

Spelande individer hördes den 4/3 från Hummelhaga, Överjärna (AR) och från Skanssundet den 19/4 (UEm), den 20/4 (SA) och den 21/4 (JE). Vid Väsby-Hedetorp, Vårdinge, bo med hörda ungar den 8/6 (JE) och den 28/6 bo med hörda ungar vid Sjunda gård, Vårdinge (JO).

JORDUGGLA (*Asio flammeus*)

Från fälten norra Mörkö kom rapporter om 1 ex. nästan dagligen mellan den 3/4 (PLt) och den 9/4 från ett antal olika rapportörer. Även den 17/4 (PLt) och den 19/4 (UEm) gjordes observationer om 1 ex. härifrån.

Andra platser med observationer, samtliga med 1 ex, var: Skanssundet: den 3/4 (JO), den 5/4 (KHä) och den 8/4 (JE). Sandasjön: den 4/4 (SC), den 20/4 (KE) och den 21/4 (LAr, MNs). Dåderö, Mörkö: den 7/4 (AR). Björkarösund, Mörkö: den 20/4 (KE) och Pilkrogsviken: den 2/5 (HQ).

KATTUGGLA (*Strix aluco*)

Konstaterade häckningar i form av ungar rapporterades på följande platser:

- Brunnsäng, Södertälje: den 16/3 4 ungar (KN)
- Slottsparken, Tullgarn: den 28/5 1 unge (RNa) och den 30/5 3 ungar (MOB)
- Vällingen, Turinge: den 10/6 2 ungar (EP)
- Hjortsberga, Vårdinge: 8/6 bo med hörda ungar (JE)

Ett drygt 100-tal rapporter om spelande individer under häckningsperioden har inkommit, De allra flesta från Mörkö och Tullgarnsområdet men också från andra platser i vårt rapportområde: Taxinge, Turinge 3 lokaler, Tveta 2 lokaler, Vårdinge 5 lokaler, Ytterenhörna 4 lokaler, Ytterjärna 3 lokaler och Överjärna 3 lokaler.

KUNGSFISKARE (*Alcedo atthis*)

Den första rapporten år kom den 3/1 med 1 ex. från Stensättra, Turinge (BKy).

Mellan den 8/1 och den 28/3 kom ett 90-tal rapporter, med oftast 1 ex. men vid några tillfällen också 2 ex, från Ströms kanal (Torpaviksdiket). Från Pilkrogsviken rapporterades om 1 ex. den 24/1 (PRn) och 2 ex. den 12/2 (AR), mellan den 16/8 och till den 16/9 kom 27 rapporter med 1-2 ex. Från övriga lokaler rapporterades om 1 ex. enligt följande:

- Brandalsund: den 30/1 (JWi m.fl.) och den 4/2 (KOI)
- Egelsholm, Mörkö: den 31/1 (MFd)
- Söräng, Mörkö: den 31/1 (JE)
- Björkhagen, Mörkö: den 4/2 (SC, KE)
- Maren, Södertälje: den 9/2 (MOB)
- Bränningeån, Tveta: den 8/4 (HN, EE), den 8/6 (AR) och den 24/7 (LG)
- Underås, Ytterenhörna: den 10/7 (MA)
- Småbåtshamnen, Pershagen: den 17/10 (AR).

Årets sista rapport kom den 31/10 från Björkhagen, Mörkö (UM, ALg).

GÖKTYTA (*Jynx torquilla*)

Ett 40-tal rapporter inkom i år, något mer än tidigare år. Den första kom den 30/4 med 1 ex. från Orrsättra, Överjärna (ASb) och 1 ex. från Tullgarnsnäs (NK, SC).

Därefter följde rapporter från följande områden (1 ex. om ej annat anges).

Hölö

- Slottsparken, Tullgarn: den 1/5 (JO, ÖJ), den 2/5 (EP) och den 4/5 (OLg)
- Skyttorp, Tullgarn: den 11/5 (HN, EE)
- Kyrksjön: den 4/5 (SC)

Mörkö

- Skanssundet: den 4/5 (SA)
- Dåderö: Ett antal observationer mellan den 8/5 och den 4/6
- Ängsholm: den 13/5 (SC)

- Kålsö: den 14/5 (AR), den 18/5 och den 29/5 (PLt)
- Södra Mörkö: 2 ex. den 14/5 (AR)
- Salsudd: 2 ex. den 14/5 (PLt)
- Hörningsholm: den 19/5 (SC) och den 25/5 (JE)
- Bygdegården: den 20/5 (BLb)
- Boviken: den 6/6 (LW)
- Uggletorp: den 4/6 (SC)

Övriga

- Långsjön, Tvetå: den 10/5 (JHn)
- Sundby hage, Vårdinge: 2 ex. den 8/5 (YM)
- Molstabergets gård, Vårdinge: den 22/5 (KEr)
- Mikaelgården, Ytterjärna: den 2/5 och den 6/6 (AR)
- Solåkra, Ytterjärna: den 4/6 (AR)
- Lövsta, Överenhörna: den 13/5 (JSt)

MINDRE HACKSPETT (*Dendrocopos minor*)

I år ett drygt 50-tal rapporter, vilket är något fler än föregående år. De flesta observationerna gjordes på Mörkö och Tullgarnsområdet, men spridda rapporter inkom från hela vårt rapportområde under hela året med oftast 1 ex. men vid några få tillfällen 2 ex. i par.

Några bon, ungar eller andra indikationer på häckning har dock inte rapporterats. Under häckningstid (slutet februari-början juli) "spel/sång" som väntat från Tullgarnområdet samt Norra och Södra Mörkö men även från Almnäs i Tvetå, Lina i Södertälje, Mikaelgården i Ytterjärna och Yngsviken i Vårdinge.

TORNFALK (*Falco tinnunculus*)

Ca 130 rapporter i år, vilket är något fler än förra året.

Under januari-februari gjordes iakttagelser av övervintrande falk på följande platser (alla 1 ex.):

- Yttereneby, Ytterjärna: den 4/1 (JE)
- Eneboda, Mörkö: den 6/1 (JO)
- Idala, Mörkö: den 8/1 (HA, ISA), den 21/2 adult hane (HA, ISA) och den 22/1 (SC)
- Säby handel, Ytterjärna: den 8/1 (JE)
- Sandasjön: den 16/1 (TS, ASv), den 18/1 adult hane (GHo)
- Norakärret, Mörkö: den 19/1 (JO)
- Hågafälten, Mörkö: den 19/1 (KE)
- Astra Zeneca, Östertälje: den 20/1 (UM, ALg)
- Löten, Mörkö: den 27/1 (PLt)
- Dåderö gård: den 31/1 (PBr)
- Södertälje stad: den 7/2 adult hona (RS), den 8/2 (MOB)
- Moraberg, Östertälje: den 20/2 (BLb, ILb)

Tre områden kan urskiljas: Norra halvan av Mörkö, södra Ytterjärna och centrala/östra Södertälje. Synd att inte fler kunnat könsbestämmas, vilket hade underlättat bedömningen av antalet övervintrare. De flesta rapporterna under resten av året kommer från Mörkö enligt följande:

- Norra Mörkö 38 rapporter varav 2 ex. den 23/3 (MLa), den 4/8 2 pulli vid Sanda gård (PLt), och den 31/8 2 ex. (CL), övriga rapporter avser 1 ex.
- Mellersta Mörkö: 24 rapporter varav 2 ex. den 21/8 vid Nora gård (AR), övriga rapporter avser 1 ex.

Från övriga delar av vårt rapportområde kom rapporter enligt följande (1 ex. om inget annat anges)

- Säby handel, Ytterjärna: den 6/3 (SC)
- Lina naturreservat, Södertälje: den 25/3 (KE)
- Hölö kyrka: den 1/4 (MOB)

- Mörköbron: den 9/4 (LS), den 6/5 (YM), den 8/8 (SC)
- Stavsgårds ängar, Hölö: den 24/4 (JO), den 2/12 (NOJ, MRn)
- Lilla Acksjön, Ytterenhörna: den 26/4 (BSi)
- Turinge kyrka: den 30/4 (MLa), den 7/7 (PSu), den 8/7 (LG)
- Mörby, Nykvarn: den 2/5 (HSm), den 9/7 (EE, HN)
- Brandalsund, Ytterjärna: den 8/5 (MOb), den 17/5 (AR), den 25/5 (SC)
- Pilkrogsviken: den 8/5 (MAm), den 16/5 (MRe), den 21/5 (KE), den 28/5 (JO), den 7/7 (SC), den 10/9 och 11/9 (HA, ISA), den 16/9 (SC)
- Saltå, Överjärna: den 10/5 (AR)
- Kolbotten, Turinge: den 20/5 (EJn, BSG), den 26/7 (EJn, MW)
- Tullgarns gårde: den 24/5 (SA), den 1/6 (CL), den 24/8 (AR)
- Häggnäsviken: den 2/6 (SBe), den 21/8 (MTm, Rkm)
- Turinge trafikplats: den 24/6 (YM)
- Solberga, Ytterjärna: den 20/7 (HQ)
- Håknäs, Ytterjärna: den 3/8 (AR)
- Sund, Hölö: den 7/8 (SG), den 9/8 (MLa), den 12/8 (YM)
- Stensättra gård, Turinge: den 8/8 2 adult och 1 unge (NJ)
- Sydhamnen, Södertälje: den 10/8 (KE)
- Smedsta, Hölö: den 12/8 (SA)
- Ullängsvägen, Järna: den 24/8 och den 1/9 (HQ)
- Vårdinge: den 1/9 (KEr), den 27/9 (JJ)
- Järna trafikplats: den 2/9 hona individmärkt (AR)

Notera att det blev två lyckade häckningar i år, på Norra Mörkö och vid Stensättra gård, Turinge.

Årets sista rapporter kom den 6/12 med 1 ex. vardera vid Scania Tekniskt Center, Södertälje (PKy) och vid Hörningsholm, Mörkö (PLt).

STENFALK (*Falco columbarius*)

Årets första rapport kom den 23/3 med 1 ex. sträckande förbi Pilkrogsviken (HAn, BS). Därefter inkom följande rapporter, samtliga med 1 ex. vardera: Vreta, Hölö den 27/4 och 28/4 (SA), Pilkrogsviken den 13/5 (VN), Fälten norra Mörkö den 2/10 (PLt), Häggnäsviken den 10/10 (RH, CL, YM) och den 12/10 (JE, SC, KHä)

Den sista rapporten för året kom den 24/10 från Tullgarnsnäs (SC, KHä).

LÄRKFAK (*Falco subbuteo*)

Den första lärkfalken siktades den 13/5 vid Mikaelgården, Ytterjärna (AR), därefter följde ett 55-tal rapporter, de flesta från Mörkö och Ytterjärna men enstaka individer rapporterades också från Hölö, Turinge, Södertälje, Östertälje och Vårdinge. I några fall observerades 2 ex: Den 21/5 vid Ånstasjön, Turinge (BSi), den 26/6 vid Nygård, Mörkö (JE), den 1/8 vid Pilkrogsviken (AR), den 12/8 vid Nackunga, Hölö (JSI) och den 9/4 vid Brandalsund (HSm).

Årets sista rapport kom den 1/10 från Nibble energiskog, Vårdinge (BK).

PILGRIMSFALK (*Falco peregrinus*)

19 rapporter i år vilket är ungefär som förra året, samtliga med 1 ex. och de flesta är som vanligt från andra halvåret. Den första rapporten kom den 6/5 från Påläng, Hölö (SA), Därefter kom rapporter från följande platser:

- Vreta, Hölö: den 1/7 (SA)
- Södertälje stad: den 12/7 (MOb), den 17/7 (KE)
- Tullgarnsnäs: den 15/8 (TBe)
- Skansundet: den 15/8 (UM), den 21/8 (AR)
- Häggnäsviken: den 20/8 (SC, JE)

- Västerängen, Tullgarn: den 30/8 (CL, KE)
- Pilkrogsviken: den 3/9 (OE), den 14/9 (SC, KEN), den 15/9 (AK, OW)
- Jämsten, Ytterjärna: den 5/9 (RVe)
- Fälten, N. Mörkö: den 18/9 (PLt)
- Västerviken: den 21/9 (MAM)
- Sandasjön: den 24/9 (SC, JE)
- Vårdinge: den 28/9 (JJ)

Årets sista rapport kom den 1/10 från Ytterjärna (AR).

TÖRNSKATA (*Lanius collurio*)

Under häckningstid (maj-15 augusti) inkom drygt 80 rapporter, något fler än förra året.

Återigen konstaterad häckning vid Råvsalaviken på Tullgarnsnäs där föräldrar med årsungar rapporterats från den 27/7 (BKy) och vid Tullbotorp där föräldrar med mat sågs den 10/7 (AR). Från mellersta Mörkö rapporterades förälder med mat till nyss flygg unge vid Egilsvik den 3/7 (AR) samt hane med föda vid Björnhagen den 29/6 (CL) och en hane med unge vid Baggtorp den 10/7 (UEm). Mycket trolig häckning eller häckningsförsök också på "Fälten Norra Mörkö" (MAM, AR) och med ett par rapporterat nära Nygård den 4-5/6 (JE, EE) och vid Nora hage den 16/7 (AR). Vid Brandalsund, Ytterjärna rapporterades par i permanent revir den 15/6 och med föda åt ungar den 15/7 (AR). Vid "träsket", Tveta fanns 2 stationära hanar den 7/7 (KE) och vid Årby viltvatten, Ytterenhörna ett par den 4/7 (MA). Från Sundsvik, Turinge inkom rapport om en familj den 29/7 (MA). Som vanligt finns ett antal strörapporter under sommaren som sannolikt avser stationära fåglar men antalet rapporter om ungfåglar under juli-augusti var i år få vilket kan tyda på dåligt häckningsresultat.

VARFÅGEL (*Lanius excubitor*)

Från *vintern-våren* finns i år drygt 90 rapporter, varav hälften från januari, och totalt mindre än väntat. Samtliga rapporter avser 1 ex. utom vid Sandasjön den 11/4 (AR) då 2 ex. satt nära varandra. Den ena av fåglarna var en avvikande individ som av några tidigare rapporterats som liknande underarten *homeyeri*.

Från Tullgarnsområdet finns endast 6 rapporter spridda i tiden och mest i omgivningarna kring slottet, och från Pålsundet/Mörköbron finns totalt 5 rapporter.

Från Mörkö finns 5 spridda rapporter från Baggtorp, 2 från Egilsviken (MAM, HA, ISA), och en vardera från Nora (JE, SC), Nökna (KE), Skäsa (JO) och Söräng (PKy) alla Mellersta Mörkö. Som oftast inkom många rapporter, cirka 20 stycken, från Sandasjön/Hörningsholm, väl spridda i tiden, från Björkarösund inkom två rapporter och från Dåderöområdet 10 rapporter. Förvånadsvärt nog finns ingen rapport alls från Södra Mörkö. Antalet individer på hela ön kan vara så få som 4-6 individer

Från Simsjön finns tre rapporter från tiden 5/3-14/4 (MLa, PRn) och från Brandalsund 16 rapporter alla från januari (då rödhuvade dykänder drog mycket folk) samt rapporter från Mikaelgården den 8-15/2 (AR).

En rapport vardera från Pilkrogsviken den 3/1 (KE), från Stav, Hölö den 21/2 (MOB), Östertälje den 19/3 (USE), Vasa i Södertälje den 24/1 (SB), Källtorp (Lina) den 3/1 (BSi), Industrivägen, Södertälje den 19/1 (HAN, BS), Farfars udde, Turinge den 30/1 (HH), Sundby, Vårdinge den 31/1 (MBm) och Snebro, Taxinge den 1/5, vilket var vårens sista rapport (JMq).

Totalt uppskattningsvis cirka 18 individer varav 9 rapporterade bara en gång.

Under *hösten* inkom 76 rapporter, en ökning med nära 50% jämfört med förra året, och alla avseende 1 ex. utom i ett fall. Av rapporterna kommer cirka 35 från Norra Mörkö, varav de flesta från Sandasjöns omgivning inklusive Skansundet och Dåderö-Björkarösund. Från Mellersta Mörkö finns 5 rapporter från Kalkberget tiden 14-21/11 varav vid första tillfället avseende 2 ex. (KEN) samt rapporter från Baggtorp 13 och 21/10 (AR, HN, EE). Från Norra Pålsundet finns rapporter den 12/10, den 12/11 samt den 28/11 (MLa, AR, MBs) och rapport från Nora Holmäng den 6/11 (JE, SC). Från Södra Mörkö en rapport från Ekö den 22/12 (PLt).

Från Häggnäsviken har inkommit 5 rapporter tiden 17/10 till 1/12 (CL, SC, JE, HN, EE, LG) och två från Tullgarnsnäs den 5 respektive 18/12 (KHä).

Från Påläng har inkommit 5 rapporter tiden 5/10 till 27/11 (AR, HN, EE, HQ, AKh) och från näraliggande Björksund 8 rapporter tiden 29/11 till 4/12 (SB m.fl.) vilka troligast avser samma fågel och dessutom samma som den från Norra Påsundet.

Från andra delar av vårt område finns rapporter från Brandalsund i Ytterjärna den 19/10 och den 30/12 (AR), från Ene i Överjärna den 21/12 (MOB), från Östertälje den 18/12 (USe), från Lina i Södertälje den 29/10 (KE), från Årby viltvatten i Ytterenhörna den 15/11 (MA) och från Ryssjöbrink i Taxinge den 23/12 (EW).

Sammantaget avser rapporterna troligen cirka 15 individer under hösten detta år.

SOMMARGYLLING (*Oriolus oriolus*)

Saknas i år vilket den gör ungefär vart tredje år.

NÖTKRÅKA (*Nucifraga caryocatactes*)

Fem vårrapporter i år är ungefär som vanligt, och med 1 ex. vardera om inte annat anges;

Mikaelgården, Ytterjärna den 28/2 (AR), Almnäs, Tveta den 16/4 (AE), Ånsta, Turinge den 16/4 (FG), Almnäs, Tveta den 17/4 och 1/5 (JO)

Under andra halvåret finns 10 rapporter, men ingen från Tullgarnsnäs märkligt nog; 2 ex. St. Envättern den 26/7 (AR), 2 ex. Pilkgrosviken den 22/8 (KEN), 2 respektive 1 ex. Salsudd, Mörkö den 29-30/8 (AR, SA), Pärilångsberget/Herrgårdsvägen, Överjärna den 3-4/9 (MOB), Mörköbron, Hölö den 6/9 (RKm, m.fl.), Fälten N Mörkö den 25/9 (TSd) samt Albyberg, Vårdinge den 12/11 (SC).

RÅKA (*Corvus frugilegus*)

Tretton vårrapporter, men omfattar antagligen 5 fåglar; 1 - oftast 2 ex. kring Häggnäsviken-Västerviken den 1-7/4 (RNa, LAr, m.fl.), 2 ex. Kattnäs k:a den 1/4 (PKy) och 1 1K Skillebylund, Hölö den 15/5 (SC).

Från hösten finns en rapport nämligen 2 ex. vid Stavsgårds ängar den 20/9 (AR).

SVARTKRÅKA (*Corvus corone corone*)

Ett ex. vardera Tullgarns grindar den 13/4 (KHä) och Skillebylund den 14/5 (SG).

KORP (*Corvus corax*)

Årets största samling rapporterades med 120 ex. på åker vid Mikaelgården, Ytterjärna den 21/7 (AR). Återigen häckning påbörjad vid Hall, Östertälje där paret besökte boet den 11/4 (PRn). Även bobesök nära Korpberget, Vårdinge den 2/5 (BK) samt vid Hummelhaga, Överjärna den 25/5 (AR). Ungar matade vid Mikaelgården, Ytterjärna tiden 14-30/6 och även vid Järna Kross & Grus, Ytterjärna den 28/6 (PRn).

SIDENSVANS (*Bombicilla garrulus*)

Flockarna var relativt små redan i slutet av förra året och de största rapporterade under årets första månad 2021 var på cirka 70 ex. vid Bergviksgatan i Södertälje den 24/1 (TKj) och cirka 40 ex. Tallhöjdsvägen den 26/1 (JO). Endast några riktigt små flockar noterades i februari. Enda rapporten i mars avser 50 ex. i Järna den 20/3 som åt hela nypon (SHL).

På *hösten* sågs de första sidensvansarna den 18/10 (HQ). Enda lite större flocken rapporterades från Östertälje den 14/12 (SC).

SKÄGGMES (*Panurus biarmicus*)

Våren: Tio rapporter om 1-3 ex. varav från Tullgarnsnäs vid tre tillfällen i januari (som mest 5 ex. den 17/1, TBe), samt den 10/5 (JE), och från Träsket, Tveta den 10-11/1 (JO, HA, ISA), den 18/2 (SC) samt den 3/4 (KE). Dessutom rapporterad från Björkarösund den 27/3 (PLt).

Hösten: Från Tullgarnsnäs finns rapporter om 3 ex. den 26/9 (RNa) och hörd den 8/10 (BLj) och från Häggnäsviken 6 ex. den 4/10 (JSs) och hörd den 9/10 (SC, JE). Vid Påläng, Pålundet rapporterades 5 ex. den 5/10 (AR). Från Björkarösund finns tre rapporter tiden 28/8-21/9 med som mest 5 ex. (TBe m.fl.), och från Skanssundet rapport från den 6/11 (SC, JE). Hörd också vid Björnhagen på Mellersta Mörkö den 31/10 (UM) samt Boviken den 2/11 (KE).

TRÄDLÄRKA (*Lullula arborea*)

Totalt inkom 65 rapporter, varav 6 från hösten, allt nästan exakt som året innan. Vårens första hördes den 26/2 vid Stensta, Ytterjärna (SC) följt av den 3/3 vid Lina gård (BSi) följt av många rapporter de följande två veckorna.

Under häckningstiden, från början på april till den sista juli inkom 32 rapporter. Permanenta revir fanns åtminstone vid Skyttorp (SB, PKy) och Tullbotorp (AR) i Tullgarnområdet, Nora Hage (AR), Boviken (TBe, JO, MOB och Ekö (UM, PLT) på Mörkö, Furuborg i Turinge (BKy) och Årby viltvatten, Ytterenhörna (MA), men antagligen på ytterligare en handfull lokaler enligt enstaka inkomna rapporter.

De sex höstrapporterna omfattar dels 3 ex. vardera den 21/8 (SC) och 14/9 (AR) dels 1 ex. vardera tiden 26/9-8/10 (AR, JE, JJ SC), alla under sträcktiden utom möjligen de i augusti.

SÅNGLÄRKA (*Alauda arvensis*)

Vårens första sträckte över Fälten N Mörkö den 21/2 (KE), och följdes de kommande dagarna av allt fler. En knapp vecka senare, den 27/2 rastade 75 ex. på fälten vid Västerviken (SB) och 10/3 fanns där 150 rastande (RNa). Som mest sågs på hösten 100 rastande (AR).

BERGLÄRKA (*Eremophila alpestris*)

En sträckande över Kasberget, Tullgarn den 17/10 (RH). Detta är den första i vårt område sedan 2014.

BACKSVALA (*Riparia riparia*)

Vårens rapporter av denna hotade art var: 1 ex. Norasjön den 9/5 (SC), 1 ex. Tullgarnsnäs den 10/5 (JE), 5 ex. Häggnäsviken den 17/5 (KE), 1 ex. Lina Lersjö den 20/5 (JO), 2 ex. Skanssundet också den 20/5 (BLb, ILb), 2 ex. Vällingen den 25/5 (AR) och 1 ex. Pilkrogsviken den 16/6 (GA).

Rapporter om häckningar finns från slutet av maj till början på juli. Peter är Backsvaleprojektets ansvarige i vårt område och sammanfattar årets häckningar:

Tre huvudsakliga lokaler med kända häckningar. Samtliga tre är i aktiva kommersiella grustag, varför förutsättningarna ändras från år till år.

- Bergtäkt Ryssjön i Taxinge: Förra årets gruskant var bortgrävd, svalorna etablerade sig i en ny brant. Cirka 60 bebodda hål och cirka 100 adulta fåglar (PRn, LS)
- Underås grustag: Tidigare kolonin "Jordbranten" existerar inte längre av produktionsskäl. En större koloni direkt innanför infarten är åter bebodd efter några års frånvaro av svalor, cirka 150 bohål, hundratalet fåglar (PRn, LS)
- Järna Kross och Grus i Ytterjärna (mellan Hummelhaga och Bommersvik): Större koloni närmast infarten bebodd, cirka 120 hål, lika många fåglar. Förra årets mindre koloni längre in på området övergiven och skadad. (PRn, BKy, SA)

Från hösten finns 5 rapporter: 2 ex. Pilkrogsviken den 16/8 (SC) och den 18/8 (MR, ÖJ, MOB) samt den 19/8 (AR), slutligen 1ex. Skanssundet den 2/9 (KE).

LADUSVALA (*Hirundo rustica*)

Första svalan detta år var som oftast av denna rustika art och sträckte förbi Viksberg den 29/3 ((HA, ISA). Detta är det första säkra marsfyndet i vårt område enligt Artportalen.

Den största samlingen denna vår liksom förra, rapporterades från Tullgarnsnäs den 10/5 med 100 ex. (JE). Det var inte heller någon överaskning att årets sista svala som sågs vid Häggnäsviken den 18/10 också var en ladu (SC).

HUSSVALA (*Delichon urbicum*)

Första hussvalan för året rapporterades den 30/4 vid Pilkrogsviken (JMa). Detta är ett relativt sent förstadatatum och speglar det ostadiga aprilvädret detta år.

Häckning är i år endast rapporterad från färjan vid Skansundet där cirka 30 fåglar födosöker den 11/6 (HH) och där minst 7 bebodda bon rapporteras den 17/7 (AKh). Den 8/8 födosökte 50 hussvalor vid Skansundet (UM). Frågan är hur många av dessa minst 30 som häckade på färjan och var de andra häckade? Den 23/8 satt 80 ex. och värmdes sig på Hörningsholms solsida (MLa). Sista hussvalan för året sågs den 25/9 vid Vällingen (BKy).

STJÄRTMES (*Aegithalos caudatus*)

Rapporter om cirka 10 ex. finns från Brandalsund (MLa) och Tullgarnsnäs (TRo) samt Slottsholmen i Södertälje (Jls) under januari, Bergviksgatan under februari (SKj) och Underås i Ytterjärna (HQ) och Allevägen i Nykvarn (BKy) samt Farfars Udde i Turinge (HH) under november, däremot inga större grupper.

Under häckningstid (mars-juni) finns bara en häckningsrapport: Mikaelgården, Ytterjärna den 29/5 med 2 ad. och 6 1K (AR).

LÖVSÅNGARE (*Phylloscopus trochilus*)

Årets första lövsångare sågs först den 29/4 följt av flera den 1/5. Under de flesta av de senaste drygt 10 åren har den första i vårt område rapporterats kring den 20/4. Detta är ett tydligt exempel på det kylslagna vädret under april 2021.

GRANSÅNGARE (*Phylloscopus collybita*)

Till och med juli finns i år 39 rapporter, varav 10 från slutet av maj kan vara revirhävdande fåglar. Från lilla Lanaren i Ytterjärna rapporteras permanent revir den 8/6 (AR). Från Skarlunda i Östertälje finns tre rapporter tiden 25/5-5/6 (EE, JRy m.fl.) men närmare position anges inte, så det är oklart om det är samma fågel. Från Träsket nära Pershagen finns rapporter den 9/6 samt 6/7 från samme rapportör (SC). Önskvärt vore att sjungande gransångare under den aktuella tiden (från 20/5) följs upp med återbesök på lokalen och i förekommande fall rapporteras som "permanent revir"

Från hösten finns 26 rapporter tiden 8/9-19/10 avseende 1-2 ex.

TRASTSÅNGARE (*Acrocephalus arundinaceus*)

Rapport om en sjungande vid Däderösund under kvällen och följande morgon den 24-25/5 (JE, SC). En långstannande vid Träsket, Tveta under tiden 9-16/6 och som avlystnades av många (SC m.fl.). Ett ex. sjöng redan kl. 18 vid diket till Västerviken, Tullgarn den 27/6 (CL). Tre fynd är ovanligt många i vårt område.

BUSKSÅNGARE (*Acrocephalus dumetorum*)

Efter tre års frånvaro från vårt område sjöng så denna virtuos vid Boviken på S Mörkö från kvällen den 3/6 (PKy, AR m.fl.) och fram till morgonen den 15/6 (MOb, JO). Ett annat ex. sjöng strax söder Skillebyholm den 7/6 (AR) och 1 ex. vid Näsby gård, Vårdinge efter midnatt den 8/6 (JE). Förra gången vi hade 3 ex. sjungande i vårt område var 1987.

KÄRRSÅNGARE (*Acrocephalus palustris*)

Den första kärrsångaren för året rapporterades den 23/5 från Skarlunda, Östertälje (JE). Härifrån rapporterades sedan 2 sjungande ex. den 30/5 (UM, ALg) och 4 ex. den 3/6 (SC).

Flera rapporter från mörkö: Den 25/5 - 11/6 sjöng 1 ex. vid Söräng (UM, HM) och 1 ex. den 6/6 och 15/6 vid Boviken (JO, MOb). Från Däderöskär kom rapport den 31/5 om 3 sjungande (SC), 2 ex. den 4/6 (JE), och 1 ex. fanns kvar den 14/6 (PLt). Närbelägna Sandasjön bjöd på 1 sjungande den 1-8/6 (JE, TBe). Summa rimligen 6 ex. på Mörkö

En sjungande/lokal också vid: Åby kvarn, Hölö den 1/6 (AR), Ålö i Tveta den 2/6 (SB), vid Lillsjön Hölö den 9/6 och vid Träsket, Tveta samma dag (SC). Vidare vid Lina våtmark den 8-9/6 (BSg, PKy), Edesta

gård och Visbohammar den 8/6 och Näsby gård den 10/6, alla i Vårdinge (JE, NL). Slutligen också vid Pilkrogsviken tiden 5-26/6 (EE, m.fl.) och Vaskhusviken den 8/6 (AR) båda i Ytterjärna samt i Tysslinge i Östertälje den 10/6 (UM).

Totalt blir det ungefär 21 individer, ca 50% fler än närmaste åren innan.

HÄRMSÅNGARE (*Hippolais icterina*)

I år finns 46 rapporter, jämförbart med de flesta senare åren och 19 av dem är från Tullgarnsnäs och omfattar som mest 4 ex. den 4/6 (JE). Från Slottsparken/Djurgården/Fågeltornet finns 7 rapporter omfattande 1 ex.

Av återstående 20 rapporter är tre från Däderösund tiden 4-14/6 och avser alla 2 ex. (PLt) och en rapport från Ledarön där 4 sjungande fåglar fanns den 4/6 (PLt).

Två ex. finns även rapporterade från Tveta den 22/6 (KEN), övriga 15 rapporter avser 1 ex. och kommer från olika delar av i första hand kustnära lokaler.

Totalt blir detta knappt 30 ex. vilket är på samma nivå som året innan, men fler än åren dessförinnan.

GRÄSHOPPSÅNGARE (*Locustella naevia*)

Årets första surrade vid Påläng den 17/5 (AR) och 1 ex. så vid Skarlunda den 23-29/5 (UM, ALg m.fl.) vilket är klassiska lokaler för arten, liksom det ex. som spelade SO Nygård den 20/6 (JE). Det var däremot inte den som hördes vid Mikaelgården den 12/6 (AR) eller den vid Mossen på Mellersta Mörkö den 24/6 (LHh). Årets 5 ex. är ett gott antal i våra marker.

FLODSÅNGARE (*Acrocephalus fluviatilis*)

Tredje året utan fynd.

SVARTHÄTTA (*Sylvia atricapilla*)

En hona övervintrade framgångsrikt kring fågelmatningen vid Morastugan nära Lina och rapporterades från den 18/1 till 26/3 (RWs). Detta är den enda dokumenterat säkra övervintringen i vårt område enligt AP. Nästa rapport detta år är från den 23/4 vid Måsnaren (SB).

BRANDKRONAD KUNGSFÅGEL (*Regulus ignicapilla*)

Saknas i år till skillnad mot året innan.

GÄRDSMYG (*Troglodytes troglodytes*)

I *januari* 27 och i *februari* 10 rapporter från en hel del olika lokaler. Av vårens och försommarens (mars-juni) 81 rapporter, oftast sjungande, avser nästan alla 1 ex. Som mest rapporterades 4 ex. vid Träsket, Tveta (MOB) den 31/3 och Skräddartorpskräret, Tullgarn den 6/6 (CL).

Under *november* finns 18 stycken rapporter, i *december* 16, ett normalt antal.

STARE (*Sturnus vulgaris*)

I *januari* finns, efter det väderomslag som skedde vid årsskiftet, endast några rapporter; 10-11 ex. den 6/1 vid Skansundet (JO, UM, ALg) och 25 förbiflygande den 8/1 vid Tullgarnsnäs (JE). I *februari* saknas så rapporter tills efter väderomslaget den 19:e, då de första två vårflyttarna sågs den 21/2 vid Skansundet (PLt). Tre dagar senare, dvs den 24/2 fanns 18 ex. vid Västeräng, Tullgarn och 16 ex. vid Pilkrogsviken (båda KE). Därefter ökade antalet rapporter snabbt.

RINGTRAST (*Turdus torquatos*)

En ad. Hane rapporterades på kvällen den 14/4 i hagmarkerna mellan Lina gård och reservatparkeringen 1 km väst gården (AEs). Fågeln fanns kvar hela nästa dag och avnjöts av åtminstone 16 personer enligt Artportalen. Två ex. rastade kort norr Moratorp, Lina den 29/4 (KEN) och 1 ex. flög från Brandalsund och över till Södertörn den 4/5 (AR).

BJÖRKTRAST (*Turdus pilaris*)

Endast enstaka ex. rapporterades i *januari-februari* detta år.

Under hösten rapporterades en större flock på cirka 500 ex. vid Skanssundet den 4/12 (SSö, ES)

RÖD Vingetrast (*Turdus iliacus*)

Det saknas helt vinter-rapporter i år. Vårens första rapporterades rastade den 27/3 med 4 ex. vid Pilkrogsviken (KE) och följdes av flera rapporter de följande dagarna.

Enstaka ex. fanns kvar i vårt område året ut (ett 20-tal rapporter i december) som mest med 4 ex. på Tallhöjdsvägen den 27/12 (JO, MOb).

TALTRAST (*Turdus philomelos*)

1 ex. övervintringsförsök vid Ålökvärn den 19/1 (SB), samma dag som kylan kom! Nästa rapport avser 7 ex. vid Lina den 22/3 (JI) och följdes snart av flera vårflyttare.

DUBBELTRAST (*Turdus viscivorus*)

Under januari finns rapporter den 19/1 (UJ) och den 24/1 (KK m.fl.) alla från Brandalsund. Vårens första individ rapporterades från Eriksö den 2/3 (PLt, SC).

RÖDHAKA (*Erithacus rubecula*)

Vinter-rapporter om 1 ex. vid Förmansvägen i Södertälje (AC) och likaså Träsket, Tvetå den 15/1 (KE). Ett ex. sågs vid flera tillfällen vid matningen "Tullgarns Bakficka" från den 30/1 (RNa) till den 7/2 och vid matningen Morastugan, Lina från 11/1 till den 11/2 (RWs). Också en rapport om en stationär rödhaka vid Yttereneby den 30/1 och vid Viksberg den 1/2 (båda HA, ISA). Osäkert hur många av dem som klarade sig igenom den stränga perioden i dryga första halvan på februari.

Från "Vinterfåglar Inpå Knuten" i slutet av januari rapporterades i år 25 ex. i våra två kommuner vilket är nästan dubbelt mot året innan men ändå hälften mot rekordåret 2019.

Ett ex. vid Tegelängsvägen i Södertälje den 10/3 kan vara vårens första (RWs). Från den 26/3 kunde sjungande fåglar höras på flera platser (AR).

BLÅHAKA (*Luscinia svecica*)

Endast höstrapporter, i år 29 stycken, vilket är ovanligt många. Den tidigaste är från Nora Holmäng, Mörkö den 24/8 (AR). Nästan hälften av rapporterna kommer från Västerviken-Häggnäsviken med 1 ex. undantaget 3 ex. den 11/9 (JE). Från N Mörkö, därav utestutande Däderö/Björkarösund, finns 7 rapporter med som mest 4 ex. den 5/9 (TBe). Återtående 9 rapporter är från Pilkrogsviken tiden 30/8-15/9 och avser uteslutande 1 ex. Höstens sista rapport kom från Västerviken den 25/9 (KHä).

NÄKTERGAL (*Luscinia luscinia*)

Drygt 140 rapporter är något fler än året innan och speglar nog mest det ökande skådandet. Högsta antalet spelande, 8 ex. är rapporterade från Norra Mörkö den 14/5 (PLt) men avser nog ett större område. Från Ledarön rapporterar samme rapportör 4 ex. den 4/6. Störst antal hörda från Fågeltornet, Häggnäsviken var 4 ex. den 18/5 och 29/5 (KHä, RNa) och samma antal anges från Skarlunda kärr i Östertälje (JRy, SC). Samtliga lokaler är sedan gammalt kända som goda lokaler för arten.

Årets sista spelande näktergal rapporterades på midsommardagen den 26/6 (RSJ)

SVARTVIT FLUGSNAPPARE (*Ficedula hypoleuca*)

De första för året rapporterades först den 3/5 vilket är drygt en vecka senare än det snäva intervall då de första numera oftast anländer till våra trakter.

MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula parva*)

Två rapporter om sjungande fåglar; vid Alphyddan, Turinge den 29/5 (AR) och vid Taxinge kyrka den 18-19/6 (AJ, YM, MAm). Men vårens första rapport är om ett tillfälligt ex. vid Mikaelgården, Ytterjärna den 26/5 (AR).

För ovanlighetens skull också en höstrapport, 1 ex. rastande vid Eknäsmossen nära södra Yngern, Överjärna den 24/8 (JOM)

SVART RÖDSTJÄRT (*Phoenicurus ochruros*)

En hane hördes sjunga på avstängt område på Tvetatippen den 16/4 (AR). Vid Igelsta-verket, Östertälje sjöng även i år en hane tiden 29/4–2/5 (SC m. fl.). Inga rapporter alls från Scantias område i år.

VITGUMPAD BUSKSKVÄTTA (*Saxicola maurus*)

En 1K hane, så småningom genom DNA-analys bestämd fågel upptäcktes den 27/11 vid Björksund nära Mörköbrons västra fäste av tomtägaren (SG). Den fanns kvar till den 3/12 och har rapporterats av 163 personer i Artportalen. Fågeln är den första artbestämda för Sörmland.

STENSKVÄTTA (*Oenanthe oenanthe*)

86 rapporter fram t.o.m. mitten på juli är 20 fler än året innan. Den 11/5 rastade 8 ex. vid Pilkrogsviken (AR), sannolikt på väg till svenska fjällen.

Häckning konstaterad vid Scania Tekniskt Centrum, Södertälje där en unge matades av honan i paret den 14/6 (PKy), vid Simsjön, Hölö den 1/7 med en hane samt 4 pulli (MOB) och även vid Björkarö gård på Norra Mörkö där paret matade 2 pulli den 16/7 (AR). En fjärde häckning vid Södertälje syd där honan matade 3 pulli den 22/7 (AR). Häckning även i Södertälje hamn i juni (SHL).

Par i lämplig häckningsbiotop rapporterad från Hälleby, Hölö kring 1:a maj (SA), vid Nygård-Nökna 26-29/6 (JE, MRI), Lina Naturresevat den 29/4 (HA, ISA), vid Tvetå den 11-12/5 (KEN) samt Järna kross i Ytterjärna den 25/5 och 1/7 (AR, DFa).

STRÖMSTARE (*Cinclus cinclus*)

Från årets *vinter/vår*-månader finns 23 rapporter, något färre än förra året. De avser alla 1 ex.:

Från Ålö/Ålöström, Tvetå finns fem rapporter spridda från den 29/1 ända fram till den 1/4 (JE, MRe, SC) och från Bränninge rapporter den 16-17/3 (AR, MOB). Från Kallforsån i Överjärna finns 6 rapporter tiden 4/1-1/4 (SC, PKy, JO, SA, JA, JE). Från Brunnsäng/Bergvik kommer även i år rapporter (6st.) tiden 20/1-19/2 (Jls, KE, TKl, SKj) och från Viksberg rapport den 18/1 (LS). Vid Järndammen i Nykvarn fanns 1 ex. den 13+23/2 (BKy) så även vid Molstaberget, Vårdinge den 2/3 (HA, ISA).

Från hösten finns 17 rapporter, ovanligt många. Tidigaste rapporten kommer från Lina våtmark redan den 18/10 (BSi). Från Moraån, Överjärna finns 6 rapporter tiden 28/10-15/12 (AR, GHo, MAm) samt 4 från Kallfors kvarn tiden 4/11-30/12 (SC, MOB, HQ, OE). Från Järndammen i Nykvarn finns också 4 rapporter tiden 11/11-29/12 (EE, HN, Man, BKy, AO) och rapporter från Brännimgeån den 28/11 och 13/12 (HQ, MLm).

JÄRNPARV (*Prunella modularis*)

Två ex. lockade ivrigt nära en matning vid Ålöström, Tvetå den 26/2 (HA, ISA) – troligen övervintrare? Nästa rapport exakt en månad senare är från Kalkberget, Mörkö (HA, ISA) och följdes snart av flera.

GULÄRLA (*Motacilla flava*)

Vårens första rapport avser 2 ex. vid Skansundet den 19/4 (JW, GW).

De flesta vårrapporterna i år (26 stycken) kommer från Pilkrogsviken och omfattar tiden 3/5 – 5/6. Där är det högsta rapporterade antalet är 35 ex. den 17/5 (KE) och 11 ex. den 11/5 (AR). Men den 16/5 rapporteras 7 ex. av den sydliga rasen och 4 ex. av den nordliga (**thunbergi**) (båda AR) och redan den 11/5 rapporteras 6 **thunbergi** vid lokalen och 1 **thunbergi** så tidigt som den 3/5 (båda AR).

Från Skansundet finns totalt 18 rapporter t.o.m. den 26/5, varav med som mest 3 ex. obestämda till ras den 10-13/5 (KE m.fl.) och som mest 7 **thunbergi** den 11/5 (AR) och 2 **thunbergi** den 19/5 (SC).

Från Västerviken finns 11 rapporter tiden 8-23/5 oftast med 1-2 ex., undantaget den 17/5 då 12 ej rasbestämda noterades (CL) och likaså 4 **thunbergi** den 19/5 (ÖJ).

Så i år verkar de två gulärlerasernas toppar antalsmässigt nästan sammanfalla, troligen pga det kyliga vädret. Vädjan och uppmaningen att rasbestämma hanar under våren upprepas! Vårreporter, alla avseende 1 ex. också från Egilsviken den 8/5 (PKy), från Kålsö den 11/5 (KE), Sandasjön den 20/5 (BLb) och Tullgarnsnäs den 8-11/5 (LAr m.fl).

Från Västerviken finns en rapport om 1 ad. så sent som den 22/6 och den 1/7 (MLa) vilket kan tyda på ett häckningsförsök.

Från hösten finns 39 rapporter från tiden 8/8-6/10, nästan uteslutande från Tullgarnsområdet eller Pilkrogsviken Höstens rapporter avsåg oftast 1-2 ex., någon gång 3-5 ex. Högst antal, 8 ex. rapporterades från både Lina naturreservat den 19/8 (SB) och från Häggnäsviken den 20/8 (SC).

CITRONÄRLA (*Motacilla citreola*)

På senare år ej årlig i vårt område och saknas helt 2021.

FORSÄRLA (*Motacilla cinerea*)

Vid Silverfallet nära Brunnsäng rapporterades 1 hane den 1/4 (JE) och dagen därpå 1 par (Jls). Paret sågs regelbundet av många fram till den 6/5 (Jls) men inte därefter. Den 3-8/4 sjöng en hane vid Bränninge (AR, JO, HN, EE) och den 17/4 rapporterades 1 par och bobygge vid Kallfors, Överjärna (JE). Paret rapporterades även den 27/4 (AR) men därefter finns ingen rapport.

SÄDESÄRLA (*Motacilla alba*)

Vårens två första rapporterades från Pilkrogsviken den 30/3 (AR) och följdes dagarna därefter av ett flertal rapporter från olika lokaler. En dryg vecka senare inföll sträcktoppen då flera rapporter om ett 30-tal rastare inkom.

Största samlingen på hösten, cirka 100 ex. rapporterades från Nökna på Mörkö den 22/8 (AR).

TRÄDPIPLÄRKA (*Anthus trivialis*)

De första två denna kyliga vår rapporterades den 20/4 respektive 21/4 (JE, SB) men sedan kom ett antal rapporter först den 1/5 vilket är påtagligt sent.

ÄNGSPIPLÄRKA (*Anthus pratensis*)

Troligen övervintrade åtminstone något ex. på Tullgarnsnäs. Den 6/1 rapporterades 3 ex. (SC) och den 8/1 6 ex. (JE). Nästa rapport därifrån kom den 27/2 och avsåg 1 ex. (JE), därefter ingen rapport förrän en månad senare vilket får anses som vårflyttare. Även från Norra Fälten på Mörkö finns en vinter-rapport om 1 ex. den 23/1 (PLt).

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA (*Anthus cervinus*)

Ett vårfynd vilket är som förväntat: 1 ex. den 17/5 vid Ängsholm; Norra Mörkö (PEP).

Under hösten inkom 18 rapporter, jämförbart med förra året men mer än åren dess förinnan. Från Häggnäsviken finns 5 rapporter tiden 23/8 – 11/9 (JE, SC, KHä), varav 2 ex. vid sista tillfället, alla andra fynd under hösten av ser 1 ex. Från Tullgarnsområdet även rapport från Näset den 7/9 och Västerviken den 11/9 (JE).

Från Mörkö rapporter från Skanssundet den 29/8 (PLt), från Björkarösund den 3+11/9 (SC, JE), från Dåderö den 5/9 (TBe, MGr, MC) och från Nora Holmäng den 8/9 (KE).

Även fyra rapporter från Pilkrogsviken den 30/8 (AR), den 7/9 (KEN, JO) och den 21/9 (MOB).

BOFINK (*Fringilla coelebs*)

Vinterfynd:

Under januari-februari finns 29 rapporter från matningen vid Tullgarns slott med närmaste omgivning under hela perioden. Som mest rapporterades 7 ex. den 2/1 (JO), 6 ex. den 5/1 (BD), 4 ex. den 4-9/1 (JO, MOB), samt 21/1 (SB) därefter bara 1 ex. En stor flock på 40 ex. födosökte den 2/1 på ett ogräsfält vid Skilleby (HA, ISA). Vid Vreta, Hölö fanns 2 ex. åtminstone fram till den 9/2 (SA), på Mellersta Mörkö

vid Eneboda rapporterades 2 ex. den 6/1 och 7 ex. den 19/1 (JO) och 8 ex. vid matning vid Grönbrink den 8/1 (HA, ISA) samt 2 ex. på matning vid Byggdegården den 4/2 (FJ). I Södertälje fanns 1 ex. vid Bergviksgatan den 24/1 (TKj m.fl.) och 2 ex. vid Tomtevägen den 16/2 (LS). Sannolikt var rapporter om 1 ex. vid Södertälje Naturskola den 3/3 (LA) och vid Vreta i Hölö den 10/3 (SA) samt nära Tullgarnsmatningen den 13/3 (KE) också övervintrare. Några dagar senare började rapporter komma från flera håll, sannolikt de första vårflyttarna.

Från "Vinterfåglar inpå Knuten" rapporterades i år 46 ex. vid olika fågelbord i vårt område i slutet av januari mot bara 8 ex. förra året och hela 61 ex. år 2019.

BERGFINK (*Fringilla montifringilla*)

Vinterfynd (januari-februari):

Av 24 rapporter under perioden kommer 19 från matningen Tullgarns Bakficka. Den 5/1 rapporterades 10 ex. (BD, OD), nästa dag 8 ex. (MOb, JO, KE) och senast den 26/1 4 ex. (SB) varefter 1 ex. dagen därpå (PLt) var periodens sista. (Rapport från matningen om 1 ex. den 7-8/3 (AGr, SC) kan vara samma fågel.)

Vid Skilleby, Ytterjärna sågs 3 ex. den 2/1 (HA, ISA), vid Eneboda 3 ex. den 6+19/1 (JO), vid Grönbrink 2 ex. den 8/1 (HA, ISA) och på Norra Mörkö 1 ex. den 16/1 (TS m.fl.).

Sista veckan i december rapporterades flera samlingar på cirka 20 ex. i Järna, Tullgarnsparken och Hölö (AR, EE, HN, SA).

STENKNÄCK (*Coccothraustes coccothraustes*)

145 rapporter under året är jämförbart med de närmaste åren innan.

Under första kvartalet inkom 20 rapporter om i allmänhet 1-2 ex. varav de flesta från Södertälje stad med omgivning, övriga mest från Hölö-Mörkö. Undantagen beträffande antalen var dels en rapport från Vårdinge med 15 födosökande den 4/2 (JJ) dels från Sanda gård, Mörkö med 10 ex. den 14/2 (BR, BSi).

Under *häckningstid*, april-juli, finns i år 70 rapporter, återigen en ökning jämför med året innan, men liksom då kommer mer än hälften från Mikaelgården (AR). De flesta rapporterna avser även nu 1-2 ex., någon gång 3-4 ex. Rapporterna är tämligen väl spridda, se understrykningarna, och kommer från Badparken (LAr), Tomtevägern (LS) och Lina våtmark (NEE, LG) i Södertälje, från Almnäs (JHn), Ålö och Bränninge (AR) i Tveta, från Aglasjön i Ytterjärna (AR), från Nykvarn (BKy, AO), Farfars Udde (HH), och Ånsta Öst (FG) i Turinge, från Norra Stene (CD) och okänd lokal (JJ) i Vårdinge, från Vreta i Hölö (SA), från Byggdegården (ILb, BLb), Egilsvik (JE) och Kålsö PLt på Mörkö och inte oväntat från Slottsparken (TDd, IFk), Näset (MÅ, SC) och Skyttorp (PKy) i Tullgarnsområdet. Märkligt nog inga rapporter från Enhörna-landet under häckningstid.

Största rapporterade antalet på hösten var 10 ex. från Slottsparken den 8/10 (CL) och 4 ex. från Ekeby i Ytterenhörna den 26/11 (MA). I övrigt ströbsar av enstaka ex. i samma församlingar som under häckningstid.

TALLBIT (*Pinicola enucleator*)

Inga rapporter förrän i slutet av oktober då 2 ex. flög över Mikaelgården den 24/10 (AR). I november finns så 15 och i december 45 rapporter. Inledningsvis kom många (9) rapporter från Kalkberget på Mörkö tiden 12-20/11 med som mest 8 ex. (LS, JO m.fl.). Samtidigt rapporterades som mest 4 ex. vid Furuborgsskolan i Nykvarn tiden 11/11-14/12 (BKy). Den 2/12 upptäcktes en flock vid Örjanskolan i Yttereneby (MFi) som sedan tiden 3-8/12 kunde rapporteras från närområdet av många med upp till 23 ex. (SHL, SB, JMq, EEr m.fl.). Vid Ekeby i Ytterenhörna fanns upp till 8 ex. tiden 6-22/12, den sista dagen 13 ex. (MA). I Järna vid Kyrkvägen rapporterades cirka 15 ex. den 21/12 (MOb) som sedan fanns kvar till den 31/12 men minskade i antal efter hand (AR). Vid Sandtorpsvägen rapporterades cirka 12 ex. också den 21/12 (HQ) och vid Mossvägen 6 ex. den 26/12 (AR). Från Järna finns även en rapport om 2 tillfälliga ex. vid Herrgårdsvägen den 18/12 (MOb). Till sist några "strörapporter": 1

ex. Skanssundet den 20/11 (JE), 5 ex. Mikaelgården den 22/11 (AR), 13 ex. förbiflygande Hovsjövägen, Tveta den 19/12 (SB) och 1 ex. Tallhöjdsvägen den 25/12 (JO).

I vårt område blev antalet rapporterade tallbitar i år av ungefär samma storlek som år 2019.

DOMHERRE (*Pyrrhula pyrrhula*)

Som vanligt många rapporter i *januari-februari* där det största sällskapet var på måttliga 15 ex. i Tullgarns slottspark den 4/1 (HAn, BS) följt av tre "dussin-flockar" vid Åleström den 9/1 och Tallhöjdsvägen den 11/1 (JO) samt Bergviksgatan den 24/1 (TKj, SKj), de båda sistnämnda lokalerna i Södertälje.

En handfull ströobsar i maj-juni är allt som finns rapporterat av denna doldis under häckningstid, jämnt fördelat mellan trädgårdstomter och skogsbiotoper!

ROSENFINK (*Carpodacus erythrinus*)

Årets 10 rapporter är färre än de närmast föregående åren och omfattar 4 lokaler (och sannolikt individer) vilket är ungefär som förväntat för senare år. Liksom förra året kommer första vårrapporten från simsjön där sång kunde avnjutas den 22/5 (TSd). Från Dåderö-sund/gård finns 7 rapporter från 31/5 (SC) till den 20/6 (PKy) samt en "eftersläntande" rapport den 14/7 (JO) om en sjungande liksom i de övriga rapporterna. Rapport också från Boviken på Södra Mörkö den 6/6 (AR) samt hörd från plattformen vid Hägnäsviken den 13/6 (CL).

VINTERHÄMPLING (*Carduelis flavirostris*)

12 vinter/vårrapporter avseende tre lokaler: 7 födosökande på Tullgarnsnäs den 6 och 12/1 (SC resp. HA, ISA). Åtta rapporter den 5-7/4 från Västerviken med omgivningar om åtmintone 2 ex. (JO m.fl.) och 5 ex. sista dagen (JE). Härifrån även rapport om 2 rastande den 14/4. Över Egilsviken på Mörkö sträckte 2 ex. den 20/4 (JE).

På hösten finns rapporter om 1 ex. Tullgarnsnäs den 1/11 (SC), 3 ex. Pilkrogsviken 4/11 (AR) och 3 ex. vid Kumla på Mörkö den 2/12 (AR).

HÄMPLING (*Carduelis cannabina*)

En flock på cirka 80 ex. rapporterades från Västerviken/Västerängen den 28/3 (JO). Den 5/4 hade flocken ökat till 140 ex. (JE) och som mest rapporterades sedan 220 ex. den 6-7/4 (CL) och även den 14/4 sågs detta antal i området (JE). Lite mer modesta flockar på 15-20 ex. rapporterades sedan i andra halvan av april på Mörkö. Under maj tom juli finns 70 rapporter, vilket är en dubbling jämfört med några år tidigare och även mer än 2020. Från mitten på juni finns enstaka rapporter om de första 1K fåglarna och familjegrupperna.

SNÖSISKA (*Acanthis flammea exilipes*)

[Numera endast en ras av gråsiska]

Andra året utan rapporter.

STÖRRE KORSNÄBB (*Loxia pytyopsittacus*)

Fler rapporter än tidigare år, 24 stycken, från mars till november, med en ansamling av rapporter i november.

Rapporterad från Hölö, Mörkö, Turinge, Tveta, Vårdinge, Ytterenhörna och Överjärna församlingar. Rapporterna avser 1-3 individer och knappt hälften av dem avser förbiflygande.

MINDRE KORSNÄBB (*Loxia curvirostra*)

165 rapporter tom november är en påtaglig ökning jämfört med de senare åren. Av dem är 35 från januari och de flesta från Moraberg där upp till 8 ex. provianterade i tallbuskar. Sedan finns få rapporter fram till hösten då rapporter kommer från olika väl spridda delar av vårt område. Antalet rapporterade individer blir ibland tvåsiffriga från oktober och största rapporterade antalen var cirka 40 ex. vid Tveta den 7/10 (MOb), cirka 30 ex. vid Salsudd den 5/12 (SA), 25 ex. Karlstorp i Vårdinge den 13/11 (TLd) och 25 ex. Björksund, Hölö den 28/11 (JSz)

BÄNDELKORSNÄBB (*Loxia bifasciata*)

Tre sträckande över Mikaelgården, Ytterjärna den 17/8 (AR). Hörd vid Skyttorp, Tullgarnområdet den 23/10 (JE, KHy). Åtminstone 2 ex. tillsammans med mindre korsnäbb Albyberget, Vårdinge den 12/11 samt hörd Kalkberget, Mörkö den 13/11 (MOB).

STEGLITS (*Carduelis carduelis*)

Under *vintern* (tom 15/3) inkom i år 36 rapporter med de största antalen 25 ex. vid Sund, Hölö den 7/2 (SG) och 15 ex. i Viksberg den 23/2 (HA, ISA). Annars avser rapporterna nästan undantagslöst färre än 10 fåglar.

Under *häckningstid* (april-juli) i år 146 rapporter vilket är jämförbart med året innan. Av dessa är cirka 40 rapporter från Hölö/Tullgarn och 50 från Ytterjärna varav de flesta från Mikaelgården. Sammantaget är rapporterna väl spridda över vårt område. Häckningar konstaterade vid Bränninge, Tveta den 30/5 och 8/6 och vid Gerstaberget, Ytterjärna den 10/6 (AR).

Största höstflockarna var 44 ex. vid Pilkrogsviken den 22/8 (KEN), 80 ex. Dåderö den 7/9 (BEn, KSt), 50 ex. Björkarösund den 11/9 (JE, SC) och 21/9 (PLt), 60 ex. Dåderö den 28/9 (BEn) samt tre 40-flockar i november.

LAPPSPARV (*Calcarius lapponicus*)

Vårrapporter: Tullgarnsnäs den 7-8/5 (JE, PLt).

Höstrapporter: Björkarösund den 3-5/9 (SC, TBe; PLt), Tullgarnsnäs den 4/9, den 15/9 (JE), den 21/9 2 ex. (JE, SC), Västerängen/Västerviken den 4 och 6/9 (JE, SC, SA) och Påläng den 19/9 (AR).

SNÖSPARV (*Plectrophenax nivalis*)

Ett ex. rapporterat från Linga, Överjärna på årets första dag (TKö). En flock fanns vid Skansundet i början på året: 20 ex. den 6/1 (UM) och 23 ex. den 10/1 (JE; SC). Enda vårrapporten var om ett förbiflygande ex. Vårdinge den 14/3 (JE).

För hösten finns följande rapporter: En förbiflygande Västerängen den 26/9 (JE), 2 ex. norr Kasberget den 5/10 (AR) samt 1 ex. på Näset den 23/10 (JE, KHy) alla tre Tullgarnområdet, 2 ex. rastande vid Skansundet den 2/11 (RKm, MTm, UM, SC) och 1 ex. Scania Tekniskt Centrum den 10/11 (LS, PKy).

GULSPARV (*Emberiza citrinella*)

Största flocken detta år var på måttliga 50 ex. som flög över Håknäsvägen i Ytterjärna den 19/11 (HQ).

ORTOLANSPARV (*Emberiza hortulana*)

Tredje året i rad utan någon rapport i vårt område.

SÄVSPARV (*Emberiza schoeniclus*)

Den milda inledningen på året gav några övervintringsförsök: Ett ex. Träsket, Tveta den 11/1 (HA, ISA) och den 15/1 (KE) samt 5 ex. tillsammans i vassen Hornö, Mörkö den 18/1 (PLt).

Den 26/2 fanns 1 ex. Lanaren, Tveta (HA, ISA) men detta är sannolikt en vårflyttare då vädret var mycket bistert fram till den 20/2.

Rapportsammanställare: Petter Kylefors: Gäss – Trana, Fiskgjuse – Vråkar
Leif Sundin: Doppingar – Hägrar, Ugglor – Falkar
Stefan Bengtsson: Inledning, väder, Törnskator – Sparvar

Rapportsignaturer:

AAi	Adam Adobati	HAn	Hasse Andersson	MAn	Mats Andersson
AC	Allan Carlsson	HAS	Hans Andersson	MBj	Musse Björklund
AE	Anders Eriksson	HBd	Henrik Bergendal	MBm	Mats Bergström
AEs	Anders Engström	HH	Håkan Hall	MC	Maria Carlson
AGr	Anna Grönlund	HN	Hans Norelius	MCr	Magnus Croon
AKh	Anders Kronhamn	HQ	Henri Quarfood	MFi	Marit Filipsson
ALg	Anders Löfgren	HSm	Henrik Ström	MFr	Magnus Friskytt
AO	Anna Olshäll	IFk	Ingrid Frisk	MGr	Mats Grahm
AR	Alex Roetemeijer	IJ	Ingvar Jansson	MLa	Mats Larsson
ASb	Adam Stålnäbb	ILb	Ingo Leibiger	MLm	Michael Lindholm
ASv	Annelie Svanold	IS	Ivan Sjögren	MN	Mats Nordin
BB	Björn Bengtsson	ISA	Isa Sjölin-Alm	MOB	Marcus Oldebring
BD	Björn Dahlbom	JA	Johan Almqvist	MRI	Magnus Rignell
BEEn	Björn Eriksson	JE	Johan Ehrlén	MRn	Marcus Runeson
BEx	Björn Erixon	JEE	Jan-Erik Eklund	MWa	Monica Wallin
BH	Bo Hellberg	JHn	Jan Henriksson	MÅ	Marcus Åhman
BK	Bertil Karlsson	JIs	Janeth Isdahl	NA	Niclas Ahlberg
BKy	Björn Kylefors	JJ	Jan Joråd	NEE	Nils-Erik Evers
BLb	Barbara Leibiger	JMa	Johan Marklund	NJ	Niklas Jonson
BLj	Bo Ljungberg	JMq	Johan Mellquist	NJo	Nicklas Johansson
BR	Bo Runesson	JO	Janne Oldebring	NL	Niklas Liljebäck
BS	Birgit Svensson	JOM	Jan-Ove Madsen	NMF	Nils MAGNUS Fredriksson
BSg	Björn Sjögren	JRy	Jörgen Rydenius	NOJ	Nils-Olof Jerling
BSi	Börje Silfer	JSs	Jan Sjöstedt	OD	Ola Dahlbom
BSk	Björn Skogsberg	JSz	Johan Södercrantz	OE	Olle Eriksson
BTr	BO Thoor	JW	Janne Wahlström	OLg	Osborne Lindberg
CD	Carina Dalunde	JWi	Johan Willner	OS	Ola Sångberg
CK	Claes Kyrk	JÅ	Jörgen Åberg	PAs	Per Aspegren
CL	Claes Leijon	KE	Kåre Engberg	PBr	Peter Brunberg
CWi	Charlotte Wiström	KEN	Kurt E. Nordlund	PEP	Per Erik Pershagen
DFa	David Fant	KHy	Kristoffer Hylander	PKy	Petter Kylefors
EE	Eva Edmert	KHä	Kauno Hämeenkorpi	PLt	Per Lundkvist
EER	Elias Ernvik	KKr	Kjell Kroon	PRn	Peter Randén
EJn	Elin Jonsson	KM	Kai Månsson	PRy	Petter Rybäck
EP	Erik Peurell	KN	Krister Nässén	PSu	Petter Sundin
ES	Elisabeth Stuesson	KNn	Kjell Nilsson	PWn	Per Wallsten
EW	Erik Widuss	KSt	Kerstin Spjuth	RA	Rikard Anderberg
FG	Fingal Gyllang	LAr	Lennart Arvidsson	RH	Rikard Hellgren
FJ	Fredrik Johansson	LG	Leif Godin	RKm	Roger Kaufmann
GA	Göran Andersson	LGK	Lars-Gunnar Klang	RMå	Roger Månsson
GAv	Göran Andervass	LHh	Liese Hanisch	RN	Rolf Nilsson
GFs	Gunnel Forsström	LS	Leif Sundin	RNa	Roland Nanberg
GHe	Gunnar Hector	LSk	Lilian Silfverduk	RSJ	Rickard Z. Sundin Jooste
GHo	Göran Holmberg	LW	Lennart Wahlén	RVe	Richard Vestin
GSd	Gigi Sahlstrand	MA	Mats Arvidsson	RWs	Rolf Wahlström
GW	Gittan Wahlström	MAM	Martin Ahlman	SA	Stefan Andersson
HA	Håkan Alm	MAR	Mattis Arveström	SB	Stefan Bengtsson

SBm	Staffan Bergsmark	TKI	Torsten Kjell	UJ	Ulf Johansson
SC	Stefan Clason	TKö	Thomas Köpsén	UL	Ulrik Lötberg
SE	Sune Eriksson	TLd	Thomas Lindblad	UM	Ulf Modin
SEn	Stefan Eriksson	TMa	Tommy Magnusson	USe	Ulla Sebestyen
SG	Stephan Gäfvert	TRo	Torbjörn Rose´n	VH	Valdemar Holmgren
SHL	Sven-Hugo Lundahl	TS	Thomas Strid	YJ	Yvonne Johansson
SKj	Sandra Kjellsson	TSa	Tomas Sandin	YM	Yngve Meijer
SSö	Svante Söderholm	TSd	Tomas Saxgård	ÖJ	Örjan Jitelius
TBe	Thomas Bergman	TSn	Teet Serotkin		
TKj	Tomas Kjellsson	UEm	Ulf Elman		

Andra förkortningar: Rrk Regionala rapportkommittén, Stockholm
* Upptäckare

Medlemsförteckningen utgår från och med 2020 på grund av GDPR.

Foton Baksidan: Vitgumpad buskskvätta, Björksund, Hölö

Övre bild (den 1/12) Fotograf: Stefan Lilienberg, stefan@prolistum.se

Nedre bild (den 3/12)
(i växthus ur vilket den sedan befriades) Fotograf: Joakim Ekman, Stockholm

